

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog plana implementacije Garancije za mlade, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava aktom, klase: 018-04/13-01/03, urbroja: 524-03-02-01/7-14-53, od 22. travnja 2014. godine.

2. Zadužuje se Međuresorna radna skupina za praćenje implementacije Preporuke Vijeća Europske unije - Garancija za mlade da, u suradnji sa Savjetom ministra rada i mirovinskoga sustava za izradu Plana implementacije Garancije za mlade, aktivno prati provedbu i učinkovitost mjera i aktivnosti iz Plana implementacije iz točke 1. ovoga Zaključka koje su u nadležnosti tijela državne uprave.

3. Zadužuje se Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava da Prijedlog plana implementacije iz točke 1. ovoga Zaključka, na odgovarajući način, dostavi Glavnom tajništvu Europske komisije.

4. Zadužuje se Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava da o ovom Zaključku izvijesti nadležna tijela nositelje provedbe mjera i aktivnosti iz Prijedloga plana implementacije iz točke 1. ovoga Zaključka.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

O b r a z l o ž e n j e

Plan implementacije Garancije za mlade strukturni je dokument izrađen prema uputi Europske komisije, a temeljem Preporuke Vijeća Europske unije o uspostavi Garancije za mlade, od 22. travnja 2013. godine. Dokument predstavlja strukturne reforme i mjere koje će Republika Hrvatska provoditi u razdoblju od 2014.-2020. godine, kako bi utjecala na smanjenje dugotrajne nezaposlenosti i neaktivnosti mladih osoba od 15 do navršenih 30 godina života te kako bi im omogućila brzo i kvalitetno uključivanje u tržište rada. Prema preporuci Europske komisije danoj tijekom bilateralnog sastanka održanog 03. veljače 2014. godine, Plan implementacije Garancije za mlade predaje se Europskoj komisiji uz Nacionalni program reformi te će se prema istom izrađivati specifične preporuke za daljnju provedbu mjera i politika usmjerenih na opće povećanje stope zaposlenosti mladih u ciljnoj dobnoj skupini. Prihvaćanjem provedbe Preporuke, Vlada Republike Hrvatske donijela je političku odluku da se na strukturiran način bavi pitanjem nezaposlenosti mladih. Stoga je za predaju Plana implementacije Garancije za mlade potrebna suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, kao koordinacijsko tijelo za uspostavu Garancije za mlade, ali i Upravljačko tijelo za Europski socijalni fond, putem snažnog partnerskog pristupa izradilo je Plan implementacije te uputilo prema Europskoj komisiji 27. prosinca 2013. godine kao prva država članica. Partnerski pristup ostvaren je kroz rad Savjeta ministra rada i mirovinskoga sustava za izradu Plana implementacije Garancije za mlade u kojem je sudjelovalo 17 partnera (tijela državne uprave, javna tijela, predstavnici socijalnih partnera, strukovnih komorskih organizacija te organizacija civilnog društva s predstvincima mladih). Po dopuni i finalizaciji Plana implementacije Garancije za mlade prema preporukama Europske komisije, 10. travnja 2014. godine članovi Savjeta dali su suglasnost za upućivanje u daljnje postupanje dokumenta prema Vladi Republike Hrvatske.

Plan implementacije Garancije za mlade predstavlja osnovu za povlačenje sredstava iz Strukturnih fondova Europske unije, točnije iz Europskog socijalnog fonda, ali i Inicijative za zapošljavanje mladih (YEI). Iz fonda YEI je za razdoblje od 2014. do 2015. godine Republici Hrvatskoj osigurano 66,35 milijuna eura u obliku bespovratnih sredstava bez obveze nacionalnog sufinanciranja, koja sredstva su usmjerena izravno na podršku zapošljavanju i aktivaciji mladih osoba koje nisu u sustavu obrazovanja, nisu zaposleni ili nisu u ospozobljavanju. Plan implementacije Garancije za mlade kompatibilan je s izradom Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi za razdoblje od 2014. do 2020. godine te su reforme i mjere planirane unutar Plana implementacije Garancije za mlade dio programiranih investicijskih prioriteta i Operativnog programa.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

REPUBLIKA HRVATSKA

PLAN IMPLEMENTACIJE GARANCIJE ZA MLADE

travanj 2014.

Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb

Nacrt nacionalnih planova implementacije Garancije za mlade (YGIP)

Planovi implementacije Garancije za mlade trebaju izložiti kako će se Garancija za mlade provoditi na nacionalnoj razini, pojedine uloge tijela javne vlasti i ostalih organizacija, kako će se financirati, koje je mjere potrebno uvesti, kako će se ocjenjivati napredak i vremenski raspored. Planovi implementacije Garancije za mlade trebaju se rukovoditi komponentama Garancije za mlade¹ kako ih je utvrdila Preporuka Vijeća. Radni dokument Komisije (SWD)² može služiti kao priručnik jer pruža detaljne i korisne smjernice o potencijalnim mjerama politike u različitim odjeljcima navedenim u nastavku.

1. Kontekst/Obrazloženje

Prema posljednjem popisu stanovništva održanom u proljeće 2011. godine, u Hrvatskoj je živjelo 739.461 mladih osoba između 15 i 29 godina (17,3 % stanovništva), od čega je 505.835 mladih osoba između 15 i 24 godine (11,8 % stanovništva). Broj mladih znatno će se smanjiti tijekom sljedećeg desetljeća jer je popis stanovništva pokazao da u zemlji živi samo 652.428 djece između 0 i 14 godina. **Stopa nezaposlenosti mladih** u Hrvatskoj bila je visoka i tijekom gospodarski povoljnih godina posljednjeg desetljeća, a trenutna kriza i rastuća nezaposlenost utjecala je na mlade još više. Stopa nezaposlenosti mladih je prema Istraživanju radne snage EU-a (Labour Force Survey) u samo četiri godine porasla s 21,9 % u 2008. na 43,0 % u 2012. Stopa nezaposlenosti mladih je neprekidno čak 3,2 puta veća od stope nezaposlenosti dobne skupine od 25 do 64, što ukazuje na usporedno ugroženiji položaj mladih. Stoga, prema istraživanju prihoda, **rizik od siromaštva za mlade** u dobnoj skupini od 18 do 24 iznosio je 21,8% tijekom 2011. godine, što je više od 17,8 % skupine središnje radne snage (25-54). Postoje znatne regionalne razlike u udjelima nezaposlenosti mladih (prijavljena nezaposlenost podijeljena s veličinom stanovništva prema popisu stanovništva) koji se među županijama kreću između 6,7 % i 21,0 % u 2013. godini (15-24). Ove razlike usko su povezane velikim razlikama između županija u općoj stopi prijavljene nezaposlenosti (od 9,5 % do 34,7 % u 2013.), ali osim toga, relativni udio mladih među nezaposlenima se znatno razlikuje, što ukazuje da su potrebne ciljane intervencije u različitim županijama (najkritičnije su istočni i središnji dijelovi Hrvatske s Vukovarsko-srijemskom, Sisačko-moslavačkom županijom te Splitsko-dalmatinska županija). Mladi između 15 i 24 godine čine između 16% i 25% nezaposlenih, a mladi između 15 i 29 čine između 29% i 39% nezaposlenih. **Stopa zaposlenosti** dobne skupine 15-25 se također znatno smanjila između 2008. i 2012.godine: od 27,1% do 16,9%. Međutim, nesudjelovanje u tržištu rada zbog sudjelovanja u obrazovanju je poželjan učinak za ovu dobnu skupinu pa se udio mladih koji

¹ Izgrađivanje pristupa temeljenih na partnerstvu; rane intervencije i aktivacija; mjere potpore za integraciju na tržište rada; korištenje sredstava Unije; programi ocjene i neprekidnog usavršavanja; implementacija shema Garancije za mlade.

² Radni dokument osoblja Komisije (SWD) uz Prijedlog Preporuke Vijeća o uspostavi Garancije za mlade {COM (2012) 729 konačna verzija}, dostupna na 22 jezika EU-a: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1036&newsId=1731&furtherNews=yes>.

nisu u obrazovanju, izobrazbi ili zaposlenju smatra mnogo relevantnijim podatkom (status NEET-Not in Education, Employment or Training). U Hrvatskoj je tijekom 2008. i 2009. godine situacija na kratko bila povoljnija nego u europskom projektu, kada je oko jedna desetina mladih pripadala skupini NEET. Međutim, u 2012. godini jedna šestina (oko 16,7%) mladih imala je status NEET, što je znatno iznad europskog prosjeka. Iako istraživanja pokazuju da je stanovništvo sa statusom NEET pretežno nezaposleno (udio mladih zaposlenih u 2012. iznosio je 14,6 %, a 2,1 % mladih sa statusom NEET nije sudjelovalo u tržištu rada), ne postoje sustavni pokušaji praćenja ove skupine ili pružanja potpore toj skupini - podaci koje prikupljaju škole i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nisu sustavni, a škole ne prate naknadno što se događa s učenicima koji odustanu od školovanja. Također, ove podatke je teško uspoređivati s podacima koje prikuplja Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) i Središnji registar osiguranika (REGOS), što predstavlja veliki problem i potrebno je riješiti kako bi se pravovremeno prepoznali i utvrdili mladi sa statusom NEET. Potpora mladima sa statusom NEET koji nisu prijavljeni kao nezaposleni jedva da postoji i najčešće je provode različite organizacije civilnog društva - ova skupina uključuje mlađe s poremećajima u ponašanju i društvenim problemima i mlađe koji imaju probleme s ovisnošću, ali podatke o ovoj skupini moguće je prikupiti samo kroz programe i projekte na lokalnoj razini, a oni se ne prikupljaju sustavno. Zato bi početna točka za provedbu relevantnih mjera za nezaposlene NEET-ove trebao biti trenutak njihove prijave u HZZ-u, a za marginalizirane podskupine koje ćemo dodatno proučiti, početna točka bit će određena sukladno njihovoj potrebi za podrškom.

Romska nacionalna manjina čini 0,6 % svih mladih u Hrvatskoj prema popisu stanovništva iz 2011. godine, ali procjenjuje se da su činili 1,9 % registriranih nezaposlenih mladih u prosincu 2013. godine (1344), i samo 0,1 % (66) mladih koji su ušli na otvoreno tržište rada u 2013. To ukazuje na ozbiljne poteškoće koje imaju prilikom integracije u tržište rada, što potvrđuje i nekoliko prijašnjih istraživanja. Loš školski uspjeh i, kasnije, rano napuštanje školovanja su također vrlo prisutni u ovoj skupini, kako je prepoznala i **Nacionalna strategija za integraciju Roma 2013.-2020**³. Kako bi se riješio ovaj problem, razvijaju se predškolski programi za bolju pripremu romske djece za obvezno osnovno obrazovanje. Tijekom osnovnog obrazovanja, ova djeca imaju pravo na dodatne sate hrvatskog jezika i dodatnu potporu. Oni koji odluče nastaviti sa srednjoškolskim obrazovanjem imaju mogućnost korištenja stipendija i/ili besplatni smještaj u učeničkim domovima te stipendije za visoko obrazovanje. Za one koji rano napuste obrazovanje, dostupni su posebni tečajevi za završavanje osnovnog obrazovanja. Međutim, navedene mjeru potrebno je dodatno poboljšati, kako je i naglašeno u navedenoj strategiji, a najveći problemi su socijalna isključenost i predrasude. Romi koji se suočavaju s teškoćama su najčešće korisnici socijalne skrbi i prijavljeni su pri centrima za socijalnu skrb ili HZZ-u pa bi različite mjeru bile prikladne za njihovo integriranje na tržište rada. Romska nacionalna manjina je već uključena u posebni paket mjer aktivne politike tržišta rada⁴ koji omogućuje njihovo subvencionirano zapošljavanje ili financiranje izobrazbe od trenutka kad se registriraju u HZZ-u. Također, u 2013. su donesene dodatne mjeru koje Romima omogućuju da završe osnovno obrazovanje, kako to ističe Strategija.

Drugi veliki problem su **mladi s posebnim potrebama** koji su posebno ugroženi: oni čine 2 % prijavljenih nezaposlenih mladih osoba između 15 i 24 godina (u prosincu 2013. - 1414), ali čine samo 0,9 % mladih koji su ušli na tržište rada u 2013. (424), a oni koji su nezaposleni su uglavnom nisko kvalificirani ili imaju stručnu spremu koja nije sukladna potrebama na tržištu rada. Iako postoje programi državne pomoći za njihovo nastavljanje obrazovanja na višoj razini

³ <http://www.ured-ravnopravnost.hr/site/images/pdf/64.-16.pdf>

⁴ <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11729>

putem stipendija ili čak i besplatnog studiranja, za pružanje potpore njihovom obrazovanju, pogotovo srednjoškolskom i visokom obrazovanju, ključna je osobna i tehnička pomoć, ali i sveobuhvatna strukturirana podrška sukladna njihovim potrebama. Također, kvalitetna profesionalna rehabilitacija nije potpuno razvijena ili se ne podržava dovoljno. Zato su poduzete mjere u 2013. kada je donesen novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom⁵ kako bi se pružila strukturirana potpora njihovoј integraciji na tržište rada otvaranjem centara za profesionalnu rehabilitaciju i, zasada, uvođenjem obveznog kvotnog zapošljavanja svim poslodavcima. Podrška dalnjem razvoju profesionalne rehabilitacije predviđa se putem Operativnog programa - Učinkoviti ljudski resursi (OP ESF) 2014. – 2020., a mjere za integraciju na tržište rada pružaju se putem aktivne politike tržišta rada, kroz paket "Uključeni"⁶.

Analiza opće **prijavljene nezaposlenosti** i kretanja od **2008. do 2012.** godine ukazuje da se broj mladih nezaposlenih osoba ispod 29 godina povećao za 58 % (s 68.053 na 107.506), što je daleko veće od povećanja od 38 % općeg nezaposlenog stanovništva. Udio mladih u ukupnoj nezaposlenosti povećao se s 28.7 % u 2008. na 33.1 % u 2012. godini (s 16.8 % na 19.1 % za dobnu skupinu 15-24). Kretanja nezaposlenosti i zaposlenosti pokazuju da ukupno 48,1% novonastalih nezaposlenih predstavljaju mlađi. Prema **obrazovnoj strukturi**, broj nezaposlenih mladih sa **srednjoškolskim strukovnim obrazovanjem** povećao se za 59 % za trogodišnje i za 62 % za četverogodišnje programe. Prosječni broj nezaposlenih mladih s **visokim obrazovanjem** (stručni studiji i prediplomski studiji, diplomski ili integrirani sveučilišni studij) povećao se malo manje, ali u relativnom smislu rasta nezaposlenosti, ova skupina najviše je pogođena: za 162 % (stručni studiji i prediplomski studiji) i 178 % (ostali sveučilišni stupnjevi obrazovanja). Rast broja nezaposlenih mladih bez završene srednje škole ili s općom srednjom školom bio je vrlo malen (5 % i 7 %). Mnogi od ovih mladih **nemaju radnog iskustva**, što je najizraženije u dobnoj skupini 15-19 (82 % uopće nema radno iskustvo) i u dobnoj skupini 20-24 (40 % uopće nema radno iskustvo). Među mladima između 25 i 29 ovo je mnogo manje prisutno, ali ipak 22 % uopće nema prethodnog radnog iskustva. Prema **trajanju nezaposlenosti**, u razdoblju između 2009. i 2012. godine 26-28 % nezaposlenih mladih bilo je nezaposleno dulje od godinu dana. Tijekom 2012. godine, u prosjeku 32 % bilo je nezaposleno manje od tri mjeseca, 47 % više od šest mjeseci i 26 % više od godinu dana. Kriza je nesumnjivo povećala broj novonastalih nezaposlenih, ali trend povećanja usporio se tijekom 2012. godine i broj mladih novonastalih nezaposlenih smanjio se u 2013. godini. S druge strane, 2011. i 2012. godine broj mladih koji se zaposlio ili ušao u druge poslovne aktivnosti vidljivo se povećao (84.293 u 2012. godini), što premašuje i broj prije krize. U 2013. godini, broj mladih koji su ušli na tržište rada i ostale poslovne aktivnosti povećao se na 102.526, dijelom zbog ranog usvajanja aktivnosti vezanih uz Garanciju za mlade (paket mjera aktivne politike tržišta rada za mlađe "Mladi i kreativni"⁷). Dio mladih registar nezaposlenih napušta zbog odjavljivanja iz osobnih razloga, nejavljanja HZZ-u unutar 2 mjeseca ili zbog kršenja drugih zakonom propisanih pravila, nakon čega općenito ostaju u statusu NEET. Broj takvih slučajeva povećao se u godinama krize, skupa s rastućim brojem mladih nezaposlenih, ali se smanjio za oko 10 % u 2012. godini unatoč dalnjem porastu broja nezaposlenih. To pokazuje da će ciljani pristup i sadržaj koje pruža HZZ dovesti do dodatnog smanjenja ovih brojki.

⁵ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_157_3292.html

⁶ <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11700>

⁷ <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11698>

Što se tiče **stabilnosti zaposlenja**, udio mladih nezaposlenih (15-29) koji pronalaze posao s ugovorom na neodređeno vrijeme opao je s 18,9 % u 2008. na 5,7 % u 2013. godini, ali ovo je opće obilježe hrvatskog tržišta rada, s obzirom da je takav pad bio očit i za starije nezaposlene osobe (s 16,6 % na 5,6 %). Međutim, privremeno zapošljavanje daleko više prevladava među mladima: 35,4 % zaposlenika dobne skupine 15-29 u 2012. godini bilo je u privremenom zapošljavanju, u usporedbi s 12,8 % svih zaposlenika. Također, čini se da broj mladih u privremenom zapošljavanju raste s 29.0 % u 2010. godini. Priljev novih mladih prijavljenih nezaposlenih povećao se od početka krize, ali je bio prilično stabilan u razdoblju između 2009. i 2013. godine, oscilirajući između 80 i 88 tisuća novih nezaposlenih godišnje (oko 11-12 % ukupnog broja mladih dobne skupine 15-29, prema posljednjem popisu stanovništva).

Longitudinalno istraživanje dinamike zapošljavanja mladih prijavljenih u HZZ-u u 2011. i 2012. godini, koje se temeljilo na 321.105 slučajeva novoprijavljenih nezaposlenosti mladih dobne skupine 15-29 ukazuje na stvarnu **dinamiku zapošljavanja** novonastalih nezaposlenih. Mladi koji su se prijavili u HZZ-u u tom razdoblju pronašli su posao unutar prvog mjeseca od prijave u 7.9 % slučajeva, u 29.4 % slučajeva unutar četiri mjeseca i u 40.8 % slučajeva unutar šest mjeseci. Nakon toga, vjerojatnost pronalaska zaposlenja znatno se smanjuje sa svakim sljedećim mjesecom, tako da je 61.3 % zaposlenje pronašlo unutar godinu dana i 76.7 % unutar dvije godine od prijave nezaposlenosti. Najveće razlike u dinamici zapošljavanja (unutar 4 mjeseca od prijave) očite su s obzirom na **postignutu razinu obrazovanja** – što je viša razina obrazovanja, to je veća vjerojatnost zapošljavanja (18,7 % za mlade bez srednjoškolskog obrazovanja u usporedbi s 43,5 % za mlade s magisterijem ili višim stupnjem visokoškolskog obrazovanja). Sukladno tome, udio **dugoročne nezaposlenosti** među mladima postojano se smanjuje s rastućom razinom obrazovanosti - u prosjeku je 34 % dugotrajno nezaposlenih mladih bilo bez srednjoškolskog obrazovanja, a 28 % je imalo trogodišnje strukovno obrazovanje i samo 13 % je bilo visoko obrazovano. Ove razlike znatno su izraženije kod mladih bez radnog iskustva s posebno nepovoljnom dinamikom pronalaska zaposlenja za one s najnižom razinom obrazovanja (samo 1/5 pronađe posao unutar jedne godine od prijave), tako da su **mladi bez visokoškolskog obrazovanja i bez radnog iskustva** suočeni s najvećim preprekama u pronalasku prvog posla. Imajući na umu ovu dinamiku, moguće je procijeniti **populaciju koja premašuje granicu od četveromjesečne nezaposlenosti** - u tu skupinu godišnje je ubrojeno više od 113.000 mladih osoba (69.084 u dobroj skupini ispod 25 i 43.959 u dobroj skupini između 25 i 29). Unatoč povoljnijoj dinamici zapošljavanja mladih s radnim iskustvom, svake godine gotovo 72.000 osoba iz ove skupine također udovoljava kriterijima Garancije. Kada je u pitanju razina obrazovanja, daleko najbrojniji su **mladi sa srednjoškolskim strukovnim obrazovanjem** (40.000 osobe s trogodišnjim programom i 35.000 s četverogodišnjim programom), nakon čega slijede mladi bez srednjoškolskog obrazovanja (gotovo 13.000). Jedan od najvećih izazova s kojma se Republika Hrvatska počela suočavati kroz IPA program i koji se nastavlja kroz ESF, je modernizacija kurikuluma u strukovnom obrazovanju koji su većinom zastarjeli i ne odgovaraju potrebama tržišta rada. Kako se radi o struktturnom problemu koji neće biti moguće riješiti u sljedećih deset godina, za očekivati je kako će većina učenika koji završavaju četverogodišnje programe kao i diplomanti nastaviti izlaziti iz obrazovanja bez prikladnih suvremenih vještina i znanja koja se, prema stajalištu predstavnika poslodavaca, teško mogu riješiti kroz sheme učenja na radnom mjestu (naukovanje, vježbeništvo i dr.). Ne postoji sustavno praćenje i usporedivi statistički podaci, ali nekoliko istraživanja ukazuje na to da samo 59 % od svih studenata upisanih u visokoškolske ustanove u Hrvatskoj uspješno završi svoj studij, dok 41 % studenata prekine studij (pogotovo u područjima znanosti, tehnologije i matematike i informacijskim i komunikacijskim tehnologijama), uglavnom u ranim fazama studija. Čak i među mladima s visokim obrazovanjem, koji su općenito govoreći zapošljiviji, oko 8.400 mladih koji su završili prediplomski stručni studij i 11.400 osoba koji su završili sveučilišni diplomski studij treba mijere politike zapošljavanja.

To upućuje na određene vrlo **značajne probleme** te ukazuje na potrebu za intervencijom – osim potrebe za općim gospodarskim oporavkom koji bi omogućio brže uključivanje u tržište rada, postoji potreba za drugaćijim pristupom obrazovanju (za modernizacijom pristupa i programa te kvalifikacijskih standarda utemeljenih na ishodima učenja, posebno u strukovnom obrazovanju, sukladno potrebama tržišta rada, većim oslanjanjem na praktično iskustvo i jačanje poduzetničkih vještina), kojim bi se stručno i profesionalno usmjeravanje i poslodavci približili školama i te bi se omogućila intervencija na najranijim mogućim stupnjevima obrazovanja uz pružanje individualizirane podrške onima kojima je ostanak u obrazovnom sustavu najpotrebniji. Postoji potreba za osmišljavanjem sustavnog pristupa praćenju mladih osoba koje su prekinule školovanje, kao i odjavi iz evidencije HZZ-a, kako bi se spriječilo zapadanje u status mladih koji su nezaposleni, ne školuju se i ne usavršavaju se, a koji se može pretvoriti u dugoročnu nezaposlenost. Ovaj pristup mladima temeljiti će se na posebnim potrebama pojedinaca. Budući da većinu usluga mladima u sustavu obrazovanja pružaju škole i kasnije HZZ, potrebno je izgraditi kapacitete radi kvalitetnog rada s mladima i jačanja suradnje između sektora obrazovanja i zapošljavanja na temelju partnerskog pristupa. HZZ ima dugu tradiciju pružanja usluga informiranja i profesionalnog savjetovanja za učenike u osnovnoj i srednjoj školi, kao i organiziranja dana karijera. No to se odvija tek nekoliko puta u životu mlađe osobe te stoga postoji potreba za proširenjem i uspostavom sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja u Hrvatskoj – odnosno, pružanjem sustavnog usmjeravanja koje će omogućiti mladima da se povežu s relevantnim dionicima, uključujući lokalne poslodavce, i da steknu vještine upravljanja karijerom, te razvijanjem cjelovitog pristupa koji će omogućiti mladima da donesu primjerene odluke u različitim fazama profesionalnog razvoja. Savjetovanje mora biti prošireno na škole kako bi se pružilo pravo usmjeravanje i podrška. Također, postoji velika potreba za uspostavljanjem istinske i predane suradnje sa svim dionicima na tržištu rada i poboljšanjem/izgradnjom sustava naukovanja i stručnog osposobljavanja.

Garancija za mlađe i raspoloživa sredstva **predstavljaju dodatnu vrijednost** budući da će omogućiti da se Hrvatska ozbiljno posveti promjenama koje treba napraviti putem pružanja podrške izgradnji kapaciteta, te stoga pruži mladima kvalitetno obrazovanje, cjeloživotno učenje, podršku i vještine koje su im potrebne kako bi mogli neovisno funkcionirati na tržištu rada.

2. Implementacija Sheme garancije za mlađe na nacionalnoj razini

2.1 Formuliranje nacionalne Garancije za mlađe

Hrvatska je u procesu **izgradnje kapaciteta** i pripreme za uvođenje Garancije za mlađe kroz borbu za suzbijanje visoke dugotrajne nezaposlenosti mlađih, za čiju su aktivaciju planirana sredstva iz Europskog socijalnog fonda. Jednom kada se tržište rada poče oporavljati, zajedno s uvođenjem planiranih reformi obrazovanja, bit će moguće postupati prema Preporuci s obzirom na sve mlađe od 15 do 30 godina.

Trenutno pogoršavanje situacije na tržištu rada s ograničenim brojem poslodavaca ne nudi mnogo mogućnosti za stručno osposobljavanje, obuku na poslu i naukovanje. Također, mnogi poslodavci su u finansijskim neprilikama, što znači da ne zadovoljavaju uvjete za primanje potpora prema Uredbi o općem skupnom izuzeću. Sve su to trenutne zapreke u pružanju kvalitetne ponude svakoj mlađoj osobi. Uzimajući u obzir tekuća makroekonomска kretanja prikazana u **Nacionalnom programu reformi za 2014.** te projekcije zaposlenosti načinjene za srednjoročni makroekonomski scenarij, očekuje se stagnacija

negativnih trendova na tržištu rada tijekom 2014., odnosno zadržavanje na stopi od 54,7% kao i u 2013., no očekuje se i se rast sveukupne stope zaposlenosti na 55,8% u 2015., 57,0 % u 2016. i 58,2 % u 2017. Prema navedenim projekcijama, stopa pokrivenosti mladih od 15 do 30 (koji su bili zaposleni, nastavili s obrazovanjem ili bili uključeni u obrazovanje na radnom-mjestu ili pripravnštvo unutar 4 mjeseca od upisa u evidenciju HZZ-a) je iznosila 39,2% u 2013. Predviđa se rast ovog postotka do 41,0% tijekom 2014., do 47,0% u 2015., do 50% u 2016. te do 55% u 2017.

Punia primjena hrvatske Garancije za mlade se očekuje u 2017., a njome će se garantirati da "*svaka osoba mlađa od 25 i osoba mlađa od 30 godina dobije kvalitetnu ponudu za posao (natječaj), vježbeništvo, obuku na poslu⁸, naukovanje ili nastavak obrazovanja unutar 4 mjeseci od nastupanja nezaposlenosti*".

Podrška i razdoblje pripreme

U suradnji s predstavnicima mladih te socijalnim partnerima, početkom 2013. usklađene su mjere aktivne politike tržišta rada kako bi se kvalitetnije usmjerile na korisnike te je razvijen paket mjera "[Mladi i kreativni](#)", putem kojeg je početno dodano 11 novih mjera, bolje prilagođenih pojedinačnim potrebama i trenutnoj situaciji na tržištu rada. Taj paket sada (u 2014.) sadrži 23 mjere u sklopu potpore zapošljavanju i samozapošljavanju te osposobljavanju i specijalizaciji, profesionalnom osposobljavanju, javnim radovima s naglaskom na dodanu vrijednost (nove socijalne usluge u zajednici, podrška OCD-ima, zeleni poslovi, podrška projektima EU-a itd.) i očuvanje poslova. Mjere su bile vrlo dobro prihvaćene i bit će ocijenjene tijekom 2014. Također, HZZ je, u skladu s **preporukama Europske mreže ravnatelja javnih zavoda za zapošljavanje**, počeo planirati daljnji razvoj, usmjeravanje i jačanje njihove svojih aktivnosti usmjerenih na mlade i izgradnju kapaciteta. Zato je tijekom 2013. započeto s novom organizacijom rada sa specijalizacijom usluga savjetovanja – savjetnici za zapošljavanje mladih počeli su s radom prvo u Zagrebu, dok su u nekim ispostavama HZZ-a počeli s radom specijalizirani centri za zapošljavanje mladih, započelo je osposobljavanje savjetnika za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje, a s radom je započelo i nekoliko centara za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK). Također je počeo daljnji razvoj usluga usmjerenih na jačanje suradnje sa školama i poslodavcima. Brojne usluge HZZ-a te izgradnja kapaciteta planirani su putem Operativnog programa ESF 2007.-2013., dok se razvoj specijaliziranih usluga za mlade planira u sklopu Operativnog programa ESF 2014.-2020. Izgradnja kapaciteta je predviđena većinom za 2014. i 2015., dok bi tijekom 2016. trebalo biti moguće ostvariti visokokvalitetnu podršku HZZ-a mladim tražiteljima zaposlenja.

Mjere rane intervencije i aktivacije

Cjelokupni **sustav društvene podrške** trenutno se prilagođava u svrhu učinkovitijeg olakšavanja potreba **mladih kojima prijeti siromaštvo** putem razvoja sustava detekcije (radi podrške uspostavi tog sustava, 2015. i 2016. koristit će se prijelazna sredstva) i širenja mreže socijalnih službi u zajednici s naglaskom

---

⁸ "on-the-job" trening

na mlade s poteškoćama u ponašanju i one bez primjerene roditeljske skrbi. Potrebno je dodatno olakšati je **pružanje podrške OCD-ima** poticanjem razvoja projekata i programa NVO-ova usmjerenih na mlade te **promoviranjem volonterskih aktivnosti** kao načina stjecanja radnog iskustva za nezaposlene mlade ljudе, što će se provoditi u 2014. kao dio aktivne politike tržišta rada – “Pokreni zajednicu”⁹. Usluge HZZ-a će biti usmjerene na pružanje i daljnji razvoj kvalitetnog strukovnog i profesionalnog usmjeravanja, u pružanju kojeg HZZ ima dugu tradiciju, pri čemu primjenjuje individualni pristup izboru karijere svima koji to zatraže. No, naglasak mora biti na pružanju usmjeravanja na ranim stupnjevima osnovnog školovanja (već u 5. razredu umjesto u 7. ili 8.) i njegovoj čvrstoj povezanosti s trenutnim potrebama tržišta rada, za što je planirana implementacija posebnih mjera tijekom narednih dviju godina, dok se puni razvoj očekuje u 2016. **Početna točka za nezaposlene osobe** prijavljene na Zavod za zapošljavanje će biti **datum prijave na HZZ** i rok za dobivanje ponude koji će biti unutar 4 mjeseca od prijave. Početna točka za osobe sa statusom NEET **koji nisu prijavljeni** će biti redefinirana kasnije, budući da ovu skupinu treba proučiti kako bi se bolje razumjela njezina struktura. Za kratkoročno razdoblje (2014.-2015.), do uspostave planiranog praćenja osoba sa statusom NEET, ta će početna točka biti registracija pri socijalnoj službi ili iskaz interesa za sudjelovati u specijaliziranim programima OCD-ova ili ostalih pružatelja usluga (centri za socijalnu skrb), o čemu se onda izvješće Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava kao koordinacijsko tijelo, nakon čega se mora izvršiti procjena statusa – oni koji su spremni za tržište rada bit će upućeni na HZZ (nakon čega započinje razdoblje od 4 mjeseca), dok će za one kojima je potrebna posebna podrška navedena 4 mjeseca početi teći čim ih relevantni pružatelji usluga ocijene spremnima za tržište rada. Osobe kojima će biti potrebne mjere podrške bit će uključeni u rad centara za socijalnu skrb, u posebne usluge HZZ-a (poput klubova za zapošljavanje mladih), usluge OCD-a (poput izgradnje „mekih vještina“ i ostale sheme specijalizirane podrške) ili čak u profesionalnu rehabilitaciju koja će se razvijati sukladno pravilnicima novodonesenog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Profesionalna rehabilitacija razvijat će se tijekom 2015. i 2016., a programira se u sklopu Operativnog programa ESF 2014.-2020.

Kvalitetna ponuda posla

Nekoliko je shema predviđeno za poslodavce koji su voljni zaposliti mlade osobe. Naravno postoje **potpore zapošljavanju u sklopu aktivne politike tržišta rada**¹⁰ koje se dodjeljuju sukladno Uredbi o općem skupnom izuzeću i uglavnom osiguravaju kvalitetnu ponudu budući da se temelje na provedbi njezinih odredbi i naknadnom praćenju koje vrši HZZ. Nakon procjene svih mjera aktivne politike tržišta rada tijekom 2014., dobit ćemo prve kvalitetne rezultate tih mjera te možemo očekivati dobru povratnu informaciju na kojoj se može temeljiti daljnje poboljšanje navedenih potpora. Drugu mogućnost poticanja poslodavaca na zapošljavanje mladih osoba bez iskustva pruža **Zakon o doprinosima**¹¹ (“Narodne novine”, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13), koji propisuje da je poslodavac koji prvi put zapošljava osobu (na temelju ugovora o radu ili u svrhu stručnog osposobljavanja za rad sukladno

⁹ MAPZ – Pokreni zajednicu: <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=14326>

¹⁰ Aktivna politika tržišta rada – sheme potpora za zapošljavanje: <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11697>

¹¹ <http://www.zakon.hr/z/365/Zakon-o-doprinosima>

Zakonu o radu) izuzet od plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje i zaštitu zdravlja na radu tijekom razdoblja od jedne godine. Druga mogućnost za poslodavce koji su zaposlili mlade osobe koje nemaju više od 12 mjeseci radnog iskustva u svojoj struci ili osobe koje su prethodno bile nezaposlene više od dvije godine dostupna je u vidu **olakšica za zapošljavanje sukladno članku 3. Zakona o poticanju zapošljavanja**¹² ("Narodne Novine", br. 57/12, 120/12). Na ovaj način, poslodavac ima pravo na poreznu olakšicu za doprinose plaćene na osnovicu plaće (17,2 % za zdravstveno osiguranje i zaštitu zdravlja na radu) tijekom razdoblja od dvije godine, pod uvjetom da osobu zadrži u radnom odnosu tijekom treće godine. Implementaciju takve porezne olakšice vrši Hrvatski zavoda za mirovinsko osiguranje. U jeku gospodarske recesije, kvalitetnu ponudu posla je zapravo najteže ostvariti od svih ponuda, budući da ona uvelike ovisi o gospodarskom rastu i poboljšanju situacije na tržištu rada. Zbog toga je trenutno kvalitetna ponuda poslova dostupna ograničenom broju mladih osoba, dok većem broju pojedinaca može postati dostupna najranije u 2016.

Zbog toga je veliki broj aktivnosti usmjeren na samozapošljavanje mladih, za koje možemo uočiti porast interesa. Tijekom 2013. počeo se razvijati snažni sustav potpore, koji je i dalje aktivan – HZZ (mjera aktivne politike tržišta rada "Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto"¹³) djeluje u suradnji s poduzetničkim inkubatorima i brojnim agencijama i bankama (Hrvatska agencija za promicanje malog gospodarstva, Hrvatska banka za obnovu i razvoj), Ministarstvo poduzetništva i obrta provodi program "Poduzetnički impuls 2014"¹⁴, a surađuje se i s Regionalnim centrom za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje Jugoistočne Europe (SEECEL) u razvoju poduzetničkog duha mladih integrirajući učenje za poduzetništvo u redovni nastavni kurikulum. Procjena i naknadno praćenje korisnika pružit će nam podatke o tome kako im najbolje pomoći u otvaranju vlastitih poslova. HZZ može dati ponudu unutar 4 mjeseca, no program "Poduzetnički impuls" provodi se u obliku godišnje dodjele bespovratnih potpora te stoga ne može biti obuhvaćen pokazateljem za 4 mjeseca, no može biti obuhvaćen pokazateljem porasta broja zaposlenih mladih osoba.

Kvalitetno naukovanje i vježbeništvo/pripravnštvo

S početkom u 2012., usvajanjem **Zakona o poticanju zapošljavanja**, koji je po prvi put omogućio poslodavcima u privatnom sektoru da zapošljavaju mlade osobe u sklopu određenog oblika stručnog osposobljavanja nazvanog "Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa", stavljen je snažan naglasak na mlade. Ovaj institut je prethodno bio na raspolaganju ograničenoj populaciji mladih – isključivo onima koji nisu imali evidentiranog radnog iskustva a koji su s obzirom na svoje zanimanje ili radno mjesto bili obvezni položiti neku vrstu stručnog ispita kako bi mogli samostalno raditi u svojoj struci/na svom radnom mjestu. Taj je prijašnji institut bio uređen člankom 41. **Zakona o radu**¹⁵ ("Narodne novine", br. 149/09, 61/11, 82/12, 73/13) koji je propisivao da je isključivo poslodavcima u javnom i državnom sektoru dopušteno zaključiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad s nezaposlenom mladom osobom, uz obvezu dodjele mentora i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje, bez obvezne plaće za stažista, no uz sve ostale nematerijalne

¹² <http://www.zakon.hr/z/528/Zakon-o-poticanju-zapo%C5%A1ljavanja>

¹³ Mjera aktivne politike tržišta rada "Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto": <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11746>

¹⁴ <http://www.minpo.hr/default.aspx?id=544>

¹⁵ <http://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu>

koristi koje proizlaze iz redovitog ugovora o radu ili kolektivnog ugovora (tj. dnevni, tjedni i godišnji odmor i ostalo). Doprinose za njihovo zdravstveno osiguranje i zaštitu zdravlja na radu pokrivala je država sukladno **Zakonu o doprinosima**. Osposobljavanje je moglo trajati najviše 12 mjeseci a poslodavac nije bio obvezan produljiti ugovor toj osobi. U Zakonu o poticanju zapošljavanja sada stoji da se svaku osobu, bez obzira na njezinu dob, te ukoliko ima manje od 12 mjeseci radnog iskustva u svojoj struci, može zaposliti temeljem ove sheme, no uz korištenje mjera aktivne politike tržišta rada¹⁶. Na taj način se poslodavcu, koji sada može biti i iz privatnog sektora, refundiraju troškovi obveznih doprinosa (mirovinsko i zdravstveno osiguranje te zaštita zdravlja na radu, za one s prethodnim radnim iskustvom). Mladoj osobi se isplaćuje naknada od 1.600,00 KN (oko 210 EUR), koliko iznosi neoporeziva stipendija, te troškovi prijevoza, kako bi se promicala međugradska mobilnost. Ugovor o plaćanju i obvezama prema pripravniku sklapaju HZZ i poslodavac, ugovor o naknadama i troškovima putovanja sklapaju HZZ-a i pripravnik, a poslodavac i pripravnik sklapaju ugovor kojim se reguliraju njihovi odnosi. Takav pripravnički program može trajati koliko je potrebno, pod uvjetom da to zahtijevaju pravila pojedine struke – obično 12 mjeseci, no ne više od 36 mjeseci (što je moguće samo ako se radi o određenim obrtima u kojima se mora steći pravo na polaganje majstorskog ispita, nakon čega je mlada osoba visoko zapošljiva), a sada može trajati 12 mjeseci, samo za potrebe stjecanja početnog radnog iskustva. Poslodavci iz privatnog sektora moraju osigurati zapošljavanje najmanje 50% mladih koje su osposobljavali za rad, a ako ne poštuju to pravilo, tijekom sljedeće godine ne mogu zaposliti drugog pripravnika prema ovom programu. Popratna mjera (**Rad i nakon stručnog osposobljavanja**¹⁷) razvijena je za sve poslodavce koji su voljni zaposliti (na temelju ugovora o radu) osobe od 15 do 29 godina starosti, koje su prošle osposobljavanje prema ovom programu, kako bi se izjednačile šanse za mlade koji su prošli osposobljavanje u javnom i državnom sektoru, gdje nema obveze obnavljanja ugovora. Ova vrsta stručnog osposobljavanja isprva nije naišla na odobravanje, no rezultati iz proteklih 3 godine (2011. - kada je to osposobljavanje bilo pokriveno Zakonom o radu, 2012. i 2013.) su obećavajući, budući da je 50% osoba uključenih u ovaj program pronašlo posao unutar godine dana od početka njihovog osposobljavanja. U 2013. poslodavci su započeli trend stvaranja novih radnih mesta za mlade koji su se istaknuli kao motivirani i dobri radnici.

U zaključku, osim navedene sheme, u okviru hrvatskog zakonodavstva definiraju se sljedeće sheme učenja usmjerenog na rad:

- **naukovanje**, isključivo u sklopu strukovnog obrazovanja, kako je opisano u **Zakonu o obrtu**¹⁸ (Narodne novine, br. 143/13) i podrobnije objašnjeno u 2.4;
- **pripravništvo** prema **članku 37. Zakona o radu** (Narodne novine, br. 149/09, 61/11, 82/12, 73/13) provodi se isključivo u zanimanju za koje se osoba školovala, osoba se osposobljava za samostalan rad, te se sklapa Ugovor o radu (na određeno vrijeme), a koji ne može trajati duže od godine dana (primjerice u slučaju medicinskih sestara, ali i drugih shema kojima se koriste srednje i velike tvrtke u Hrvatskoj);
- **stručno osposobljavanje** prema **članku 41. Zakona o radu** (Narodne novine, br. 149/09, 61/11, 82/12, 73/13), kako je prethodno opisano, te

¹⁶ Mjera aktivne politike tržišta rada – Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa: <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11760>

¹⁷ Mjera aktivne politike tržišta rada - Rad i nakon stručnog osposobljavanja: <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=11749>

¹⁸ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3065.html

- stručno osposobljavanje za rad prema članku 6. Zakona o poticanju zapošljavanja¹⁹ (Narodne novine, br. 57/12, 120/12), pomoću mjera aktivne politike zapošljavanja, sukladno prethodnim opisima.

Razvoj **dodatnih shema obuke** i oblika učenja na radnom mjestu planira se ostvariti putem mjera u sklopu Plana implementacije Garancije za mlade u bliskoj suradnji socijalnih partnera, komorskih organizacija i predstavnika mladih, ali i u sklopu **Nacionalnog programa za mlade 2014.-2017.**, koji je trenutno u postupku javne rasprave²⁰. Godina 2014. uzima se kao pripremno razdoblje za postizanje sporazuma u vezi s tim shemama i razvojem potpora kojima se planira ispitati kvaliteta i učinkovitost dotičnih mjera. Nadalje, postoji potreba i za uspostavom kratkoročnih mjera usmjerenih na uključivanje, te netehničke, tzv. "meke" vještine (**on-the-job trening**), primjerene potrebama pojedinaca kojima je tržište rada manje dostupno, poput osoba s invalidnosti ili osobama romskog podrijetla, kako bi svoje vještine dokazali poslodavcu koji bi im mogao osigurati zaposlenje. S obzirom da te sheme prvenstveno ovise o poslodavcima, njih se planira podržavati i putem vlastitih udruga i uz pomoć predstavnika u njihovim zajednicama, s čime bi se trebalo započeti krajem 2014. i u tijeku 2015. godine. Dotične sheme nudi i oglašava ponajprije HZZ, a za one koje se vrše u školama (programi naukovanja) planira se razviti posebna potpora u suradnji s školama i lokalnim poslodavcima kod kojih postoji snažna potreba za kvalitetnim mentorstvom. Spomenuta je mentorstva isto potrebno ispitati kako bi se ustanovilo najbolje načelo provedbe u okviru nacionalne politike, što će se vršiti po istoj shemi kao u slučaju shema dodatne obuke. Trajanje probnog roka i potpore predviđa se u razdoblju od 2014. do 2016., dok bi se potpuni razvoj situacije mogao očekivati 2017. (budući da snažniji oporavak gospodarstva prije tog razdoblja nije izgledan), čime bi se svim osobama sa statusom NEET omogućilo sudjelovanje u tim shemama.

Nastavak (kvalitetnog) obrazovanja

U cilju potpune implementacije garancije, Hrvatska treba poduzeti daljnje korake, naročito u obrazovnom sustavu. Među planiranim je reformama i produljivanje integriranog općeg obveznog obrazovanja s osam na devet godina. Trenutno bi se trajanje srednjoškolskog obrazovanja zadržalo, što znači da bi se time **ukupno trajanje predvisokoškolskog obrazovanja produljilo**, a što se planira postupno implementirati do 2020. Potreba za produljenjem općeg obveznog obrazovanja objašnjena je u **Nacrtu Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije²¹**, čije je usvajanje predviđeno tijekom 2014. godine, zamišljeno kao izravan odgovor na sve lošije rezultate koje hrvatski učenici postižu u sklopu posljednjih ispitivanja PISA. Produljenjem se planira pomoći učenicima da unaprijede svoje ključne kompetencije te im time omogućiti bolju vertikalnu mobilnost u obrazovnom sustavu, kao i lakši pristup visokom obrazovanju. Planira se daljnji razvoj **sveobuhvatne reforme sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO)**, usmjereni na veću fleksibilnost u vidu potreba tržišta rada, a koja će se financirati u okviru OP ESF 2014.-2020. unutar navedene strategije. Prema reformiranim kurikulumima, učenici i studenti moći će izravno sudjelovati na tržištu rada, bez potrebe za dodatnom obukom ili stručnim osposobljavanjem. Nadalje, u sklopu reforme kurikuluma razvit će se

¹⁹ <http://www.zakon.hr/z/528/Zakon-o-poticanju-zapo%C5%A1ljavanja>

²⁰ http://www.mspm.hr/djelokrug_aktivnosti/javna_rasprava/otvoreno_javno_savjetovanje_sa_zainteresiranim_javnoscu_o_nacrtu_prijedloga_nacionalnog_programa_za_mlade_od_2014._do_2017._godine

²¹ Nacrt Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije: http://www.vlada.hr/hr/dodatno/javna_rasprava_strategija_obrazovanja_znanosti_i_tehnologije

mjere za sprečavanje ranog napuštanja obrazovnog sustava i poboljšavanje postignuća samih učenika kako bi im se pomoglo da se bolje pripreme za visoko obrazovanje, te kako bi se onima već prisutnima u visokom obrazovanju pružio način zadržavanja u sustavu. Te bi kratkoročne mjere pratile reformu kurikuluma koja se polako implementira još od vremena programa CARDS i IPA. Programi **CARDS 2002. Strukovno obrazovanje i osposobljavanje**: **"Modernizacija i izgradnja institucija"** te **CARDS 2003. SOO "Modernizacija škola za strukovno obrazovanje"** završeni su u prosincu 2006., odnosno u prosincu 2007. godine. Projektim **CARDS PSOO** pokrenut je važan proces reformi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Hrvatskoj, koji je nedavno nastavljen. U okviru projekta IPA: **"Jačanje institucionalnog okvira za razvoj strukovnih standarda zanimanja, kvalifikacija i kurikuluma"** razvijeno je 14 sektorskih profila, kao i informacijski i upravljački alati za planiranje kvalifikacija. Novim bi se projektom u okviru sredstava Europskog socijalnog fonda pružio nastavak započetog postupka u sklopu projekta IPA, dok bi se novorazvijena metodologija nastavila usavršavati u skladu s rezultatima vanjske evaluacije 26 kurikuluma razvijenih na temelju postojeće metodologije. Nakon toga bi se razvio sljedeći sklop novih strukovnih kurikuluma za pripadajuće sektore ili sukladno analizi potreba na tržištu rada (s početkom u 2015.). Nadalje, programima bi kod učenika trebalo razviti i **poduzetničke vještine** kako bi im se kasnije olakšao ulazak u poduzetništvo. Važnost poduzetničkih vještina prepoznata je unutar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, u sklopu kojeg je razvijena kao **međukurikularna tema**. Dodatni se napori već ulažu putem **projekta SEECEL**, s obzirom da su poduzetničke vještine važna stavka koju mлада osoba treba imati po završetku svog obrazovanja i ulasku na tržište rada.

Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) uspostavljen je kao ključni instrument u reformi obrazovanja kojim se uređuje sustav kvalifikacija u Republici Hrvatskoj, te unapređuju obrazovni programi na način da se usklađuju s potrebama tržišta rada. Tim je postupkom u planu kvalifikacije učiniti razumljivijima i lakše usporedivima s europskim standardima poslodavcima, obrazovnim ustanovama, radnicima i učenicima, time povećavajući mogućnost mobilizacije NEET-ovaca u daljnje obrazovanje ili zaposlenje. **Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru²²** (Narodne Novine, br. 22/13), koji je na snagu stupio u ožujku 2013., također se propisuje usvajanje dvaju ključnih pravilnika: **Pravilnik o Registru HKO-a i Pravilnik o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja**, predviđenih za usvajanje u 2014. godini. Pravilnik o Registru HKO-a je preduvjet za razvoj Registra HKO-a, planiran krajem 2015. Razvoj programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja predviđeni su unutar OPESF 2014.-2020., budući da je prepoznato kako se zapošljivost povećava kada se kompetencije koje su razvijene informalno i neformalno nadograđe, vrednuju i formalno certificiraju. HKO, kao instrument za osiguravanje kvalitete, koristit će se u tim uvjetima. Dodatna komplementarnost je osigurana putem Plana implementacije Garancije za mlade koji predviđa darovnice (vaučere) nezaposlenim osobama koje su napustile obrazovanje, kako bi bili ocijenjeni putem vrednovanja neformalnog i informalnog učenja. Tek će nakon toga biti moguće razvijati kvalitetne obrazovne programe s naglaskom na obrazovanju odraslih te kvalitetnim programima u sklopu tzv. "pružanja druge prilike".

U okviru Strategije predviđene su reforme i za visoko obrazovanje – **poboljšanje studijskih programa** i dosljedna provedba reformi u sklopu Bolonjskog procesa, kao i redefiniranje stečenih stručnosti, koje će se provoditi u razdoblju od 2014 - 2020. Očekuje se da će poboljšana kvaliteta i relevantnost studijskih programa povećati zapošljivost, posebno stoga što će studijski programi biti revidirani i modernizirani temeljem standarda kvalifikacija i sukladno standardima zanimanja u okviru HKO-a. Važan je aspekt toga pružiti potporu **izvanrednim studentima** da završe svoje studijske programe. Štoviše, potrebno

²² <http://www.zakon.hr/z/566/Zakon-o-Hrvatskom-kavifikacijskom-okviru>

je ojačati povezanost poslodavaca i visokih učilišta na način da se potiče **kvalitetna praksa tijekom visokog obrazovanja** (između 2015. i 2018.), što je iznimno kompleksan poduhvat s obzirom na autonomiju visokoškolskih ustanova. Spomenute je aspekte, stoga, potrebno sustavno razvijati i njima se pozabaviti u okviru daljnog razvoja Plana implementacije Garancije za mlade.

U razdoblju od 2014.-2016. veći će dio programa i osposobljavanja u okviru "pružanja druge prilike" osiguravati HZZ, iako je u sklopu OP ESF 2007.-2013. predviđena shema usmjerena na pružanje potpore dalnjem razvoju obrazovanja odraslih. Ova bi shema trebala pratiti razvoj novih shema osposobljavanja za mlade, no nije moguće precizno procijeniti u koliko će mjeri skupina mladih imati korist od nje, s obzirom da je namijenjena razvoju i jačanju čitavog sektora obrazovanja odraslih. Temeljem navedenog, vidljivo je kako potpuna intervencija za mlade u vidu osiguravanja kvalitetnog obrazovanja i programa osposobljavanja za sve neće biti moguća prije 2017.

2.2 Partnerski pristup

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava kao koordinacijsko tijelo za Garanciju za mlade oformilo je **Savjet ministra rada i mirovinskoga sustava za izradu Plana implementacije Garancije za mlade (Savjet GzM)**, kao radno tijelo koje okuplja 17 različitih dionika, uključujući predstavnike socijalnih partnera i relevantne organizacije civilnog društva - Mrežu mladih Hrvatske te Centar za edukaciju, savjetovanje i informiranje (CESI) kao predstavnice mladih žena. Savjet je od rujna do prosinca 2013. godine intenzivno radio na analizi potpore za mlade na tržištu rada i na prepoznavanju i razvijanju mjera potrebnih za provedbu sheme Garancije za mlade. Po izvršenju početne zadaće Savjet nastavlja s radom kao nadzorno i savjetodavno tijelo. Savjet će sastanke održavati u tromjesečno, odnosno najmanje 4 puta godišnje. MRMS će pripremati Godišnje izvješće o provedbi najkasnije u veljači tekuće godine, a Godišnji plan implementacije do kraja ožujka tekuće godine.

Kako bi se osigurala provedba mjera i reformi, kao i ozbiljnost političke obveze prema rješavanju problema nezaposlenosti kod mladih u Republici Hrvatskoj, 14. veljače 2014. osnovana je **Međuresorna radna skupina za praćenje implementacije Preporuke Vijeća Europske unije - Garancija za mlade**²³ (Narodne novine, br. 20/2014). Međuresornom radnom skupinom predsjeda ministar rada i mirovinskoga sustava, a glavni je zadatak osigurati usklađenost svih državnih tijela odgovornih za implementaciju politika usmjerenih olakšavanju prelaska mladih ljudi iz sustava obrazovanja ili neaktivnosti na tržište rada, što je do sada bilo ograničeno na suradnju unutar pojedinih sektora. Međuresorna radna skupina sastaje se u skladu s postojećim potrebama i u koordinaciji sa Savjetom kroz sudjelovanje dva njegova predstavnika unutar Međuresorne radne skupine - koordinatora garancije za mlade te predsjednika Savjeta.

Za provedbu politika zapošljavanja na **regionalnoj i lokalnoj razini** odgovorna su osnovana Lokalna partnerstva za zapošljavanje, a koje se trenutno preustrojava u Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja (LEDI²⁴), kojima se planira ojačati sveukupni socijalni dijalog te razviti i implementirati lokalne planove za poticanje zapošljavanja. Iako su dionici različiti za svaki LEDI, partneri su većinom lokalne i regionalne samouprave, agencije za lokalni ili regionalni razvoj, područni uredi HZZ-a, centari za socijalnu skrb, regionalni ureda HGK-a, HOK-a, predstavnici Hrvatske udruge poslodavaca, kao i predstavnici sindikata, lokalnih obrazovnih ustanova i pružatelja programa sposobljavanja, te OCD-ova. Za usklađivanje svakog LEDI-a odgovorno je jedinstveno predstavničko tijelo koje vrši dužnosti tehničkog tajništva. LEDI-i su još uvjek u postupku razvijanja i jačanja, te će oni odigrati važnu ulogu u provedbi mjera Garancije za mlade na lokalnoj razini, razvijanjem akcijskih planova za zapošljavanje mladih te razvojem i implementacijom mjera u skladu s lokalnim/regionalnim potrebama.

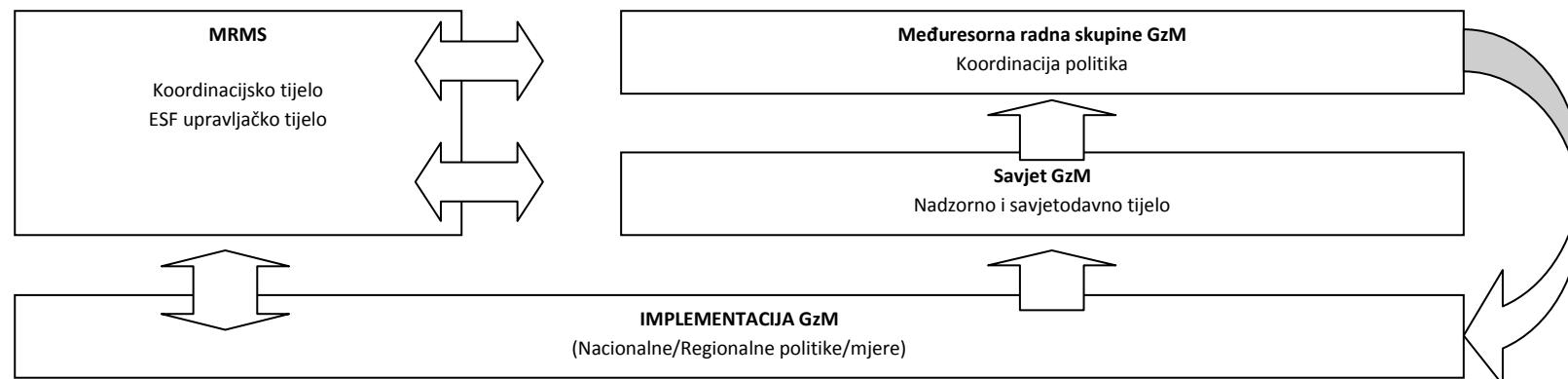
---

²³ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_02_20_377.html

²⁴ <http://www.hzz.hr/default.aspx?id=10080> i <http://www.hzz.hr/dfc/default.aspx?id=114>

Svi podaci o mjerama povezanimi s Garancijom za mlade bit će dostupni na HZZ-u, centrima za socijalnu skrb, Mreži mladih Hrvatske, CESI-u kao i u lokalnim i regionalnim info-centrima za mlade koje financira MSPM, a vode ih udruge mladih i za mlade. Nadalje, jedna od prvih aktivnosti koje će se provoditi jest razvoj internetskog portala Garancije za mlade, na kojem će biti dostupne sve relevantne informacije, dok je za mlade koji su dalje od tržišta rada predviđeno i osposobljavanje promotora Garancije za mlade.

Koordinacijska shema:

Tablica 2.2: Ključne organizacije koje će podržati razvoj i provedbu Garancije za mlade

Naziv ključne organizacije	Vrsta organizacije	Razina odgovornosti	Uloga u implementaciji Garancije za mlade	Osiguravanje uspješnosti partnerstva
Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (MRMS)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - koordinacijsko tijelo za provedbu Garancije za mlade - ESF Upravljačko tijelo - kreira i prati mјere aktivne politike zapošljavanja i razvija ih u skladu s potrebama tržišta rada i aktivno prati uvjete na tržištu rada - Potiče i promiče suradnju socijalnih partnera - Osniva Forum za cijeloživotno stručno vodstvo i razvoj karijere u cilju promicanja zajedničke aktivnosti učenja na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini između svih dionika vezanih uz temu nezaposlenosti mladih kako bi se poboljšao dizajn i isporuka Garancije za mlade 	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinira nacionalne politike za mlade i daljnju provedbu GzM kroz Međuresornu radnu skupinu za praćenje implementacije Preporuke Vijeća Europske unije - Garancija za mlade - Koordinira daljnji razvoj i implementaciju GzM kroz Savjet ministra rada i mirovinskoga sustava za izradu Plana implementacije Garancije za mlade (Savjet GzM) - Osigurava kvalitetu socijalnog dijaloga kroz Gospodarsko-socijalno vijeće - Sudjeluje u Vijeću za mlade Vlade Republike Hrvatske

Naziv ključne organizacije	Vrsta organizacije	Razina odgovornosti	Uloga u implementaciji Garancije za mlade	Osiguravanje uspješnosti partnerstva
Ministarstvo socijalne politike i mladih (MSPM)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Promiče provedbu GzM u ciljanoj skupini (mladi, udruge mladih i za mlađ) - Uključuje shemu GzM u svim sadašnjim i budućim strateškim dokumentima za mlade - Razmatra pitanja i širi informacije o provedbi GzM na sastancima unutar tijela Europske unije koja se bave mladima (Working Party za mlade Vijeća EU, sastanci uprave za mlade, itd.) - podupire i daje važnost izgradnji kapaciteta budućih mladih lidera i dionika civilnog društva u partnerskim procesima stvaranja, provedbe, praćenja evaluacije politika usmjerenih na zaposljavanje mladih - predstavlja, raspravlja i promiče YG široj javnosti, institucionalnim koordinativnim tijelima i različitim partnerima 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje putem Radne skupine GzM i Savjeta za provedbu GzM - Odgovorno za koordinaciju rada Savjeta za mlade Vlade RH gdje se raspravlja o svim najvažnijim pitanjima za mlade - prati rad lokalnih savjetodavnih odbora za mlade i vrednuje provedbu Zakona o savjetodavnim tijelima za mlade – izvješća o njihovom radu sadrže preporuke za lokalnu razinu o pitanjima za poboljšanje i poduzimanje konzultacija na lokalnoj i regionalnoj razini - Koordinira izradu nacrta i provedbu strateških dokumenata za mlade u Hrvatskoj i sudjeluje u među-sektorskim tijelima koja uključuju mlade - prati i sudjeluje u institucionalnim odnosima Hrvatske i EU Vijeću Europe vezano za pitanja mladih; gdje su pitanja o mladima glavna tema - Koordinira Strukturni dijalog s Mladima u EU
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinira razvoj Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (SOZS) - pruža finansijsku podršku modernizaciji strukovnih kurikuluma vezano uz regionalne/lokalne potrebe tržišta rada i regionalne/lokalne komparativne prednosti - pruža finansijsku podršku strukovnim školama s ciljem promoviranja i pružanja cijeloživotnih programa učenja vezanih uz nove potrebe tržišta rada i mogućnosti rada kod kuće za osobe s fizičkim invaliditetom - pruža podršku za programe ranog profesionalnog informiranja i orientacije za učenike u 7 i 8 razredima osnovne škole - pruža ciljanu podršku u obliku novo razvijenih programa i/ili profesionalne podrške (npr. asistent u razredu za student s invaliditetom) - Subvencionira troškove prijevoza/udžbenika za studente s nepovoljnim socio-ekonomskim statusom - pruža finansijsku podršku studentima s niskom razinom strukovnog obrazovanja kako bi im se omogućio pristup visokom obrazovanju - koordinira razvoj nacionalnog sustava za priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja u skladu s principima HKO - Koordinira provedbu HKO - Podržava aktivne mjere s ciljem povećanja pristupa i smanjivanja stope odustajanja od visokog obrazovanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM i Savjeta za provedbu GzM - Nacionalno koordinacijsko tijelo za SOZS - Surađuje s MSPM i MRRFEU u provedbi HKO-a
Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Kreira i provodi mjere vezane uz Zakon o malim tvrtkama za Europu, posebice one vezane uz mlade poduzetnike i poduzetničko učenje kroz: - Ulaganje u ciljane programe za poduzetničkog obrazovanja u svrhu povećanja kvalitete formalnog, informalnog/cijeloživotnog učenja i stvaranja društvenog okruženja koje je poduzetnički usmjereno - Podršku kreiranju i promoviraju poduzetničke klime u školama i na fakultetima - Jačanje poduzetničkih vještina općenito i posebice kroz aktivnosti kojima se promovira razvoj učeničkih zadruga i tvrtki, stjecanje poduzetničkih vještina i primjena znanja i vještina u radu tvrtki za obrazovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM i Savjeta za provedbu GzM - pristup koji uključuje više dionika usmjeren na zajedničku provedbu zahtjevnijih intervencija - koordinacija partnera i partnerstava ključnih organizacija na nacionalnoj razini kroz među-ministarsku suradnju, Javno-privatni dijalog, Odbore

Naziv ključne organizacije	Vrsta organizacije	Razina odgovornosti	Uloga u implementaciji Garancije za mlade	Osiguravanje uspješnosti partnerstva
			<ul style="list-style-type: none"> - Podržava naukovanja za (deficitarna) obrtnička zanimanja temeljem Zakona o obrtu (NN 143/13) koji propisuju sustav strukovnog obrazovanja u obrtničkim zanimanjima. 	
Ministarstvo gospodarstva (MINGO)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Provedbom Zakona o poticanju zapošljavanja osigurava da se ispunjavaju mjere za zapošljavanje i obrazovanje mladih - Koordinira i podržava, s drugim partnerskim institucijama, kreiranje i pružanje specifičnih aktivnosti obrazovanja i treninga za mlade - Kroz praćenje i analizu tržišta rada kreira nove mjere i politike za zapošljavanje mladih 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM i Savjeta za provedbu GzM
Ministarstvo poljoprivrede (MP)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Daje podršku za pokretanje poljoprivredne prve farme - Pruža nova radna mjesta za mlade u ruralnim sredinama - Pruža obrazovanja o poljoprivredi (ne kao redovitog školovanja) i seminare - Potiče sudjelovanje mladih u lokalnom razvoju - Izdaje Program ruralnog razvoja i pravila za implementaciju, nadzor i evaluaciju putem pripadajućih pravilnika, surađuje s drugim partnerima (Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, lokalnim akcijskim grupama, itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM i Savjeta za provedbu GzM
Ministarstvo kulture (MKULT)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Provodi „Ruksak /pun/ kulture“ - Razvija i unapređuje kulturu, kulturno i umjetničko stvaralaštvo, kulturni život i kulturne djelatnosti; - Osigurava finansijske, materijalne i druge uvjete za obavljanje i razvitak djelatnosti kulture 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM i Savjeta za provedbu GzM
Ministarstvo finančija (MFIN)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Osigurava finansijsku potporu u planiranje 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Planira i implementira razvojne područne politike i uspostavlja integrirani sustav za planiranje, programiranje i financiranje regionalnog razvoja - Koordinira sa aktivnostima nužnim za ostvarenje učinkovite koordinacije sa tijelima lokalne / regionalne samouprave i sa drugim dionicima u organizaciji i implementaciji programa i projekata regionalnog razvoja - Zaduženo je za planiranje i programiranje strukturnih fondova EU 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM
Ministarstvo turizma (MINT)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Zaduženo za Strategiju razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020., i razvoj investicija u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske (UZUVRH)	TDU	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - koordinira politike vlade u suradnji sa OCD - nadzire provedbu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva kao i mjera za održivo financiranje projekata organizacija civilnog društva iz nacionalnog proračuna i javnih sredstava kao i prepristupnih i strukturnih fondova EU - nadzire zapošljavanje mladih unutar programa i projekte financirane od strane Hrvatske i EU koje implementiraju OCD. Nadzor i prikupljanje podataka se obavlja putem informacijskog sustava Potpora plus 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje kroz Radnu skupinu GzM i Savjeta za provedbu GzM - Koordinira rad ministarstva, državnih ureda i tijela državne uprave kao i tijela lokalne i područne samouprave te vrši nadzor i kooperaciju sa nevladinim i neprofitnim sektorom.

Naziv ključne organizacije	Vrsta organizacije	Razina odgovornosti	Uloga u implementaciji Garancije za mlade	Osiguravanje uspješnosti partnerstva
Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ)	Javno tijelo	Nacionalna/ regionalna	<ul style="list-style-type: none"> - donosi procedure razmjene podataka i usluga zajedno sa socijalnim uslugama za zajedničke korisnike - uspostavlja i razvija centre za mlade i savjetnike za mlade u područnim uredima HZZ – uključivanje socijalnih partnera u aktivnosti (priprema za zapošljavanje i planiranje karijere, suradnja sa poslodavcima i ostalim dionicima na lokalnoj razini sa ciljem definiranja i implementiranja MAPZ za mlade, potiče mlade ljudе na samozapošljavanje, volontiranje itd.) - promiče klubove za zapošljavanje mlađih i pruža znanje i podršku u uspostavljanju klubova za zapošljavanje OCD i drugim zainteresiranim organizacijama i dionicima na tržištu rada - osigurava specifične poslove za mlade-tržišne treninge za dionike tržišta rada u suradnji sa udruženjima mlađih - uspostavlja Centre za cijeloživotno učenje kao „one stop shop“ za informiranje i savjetovanje za sve, posebice za mlade, koji će omogućiti da steknu sposobnost vođenja vlastitih karijera – temeljeno na lokalnom partnerstvu - razvija LMIS – informacijski sustav tržišta rada (započeo sa radom u srpnju 2013.) koji povezuje informacije o zapošljavanju i nezaposlenosti i razinu plaća u Hrvatskoj. Sustav uključuje kombinaciju podataka svih relevantnih dionika i omogućava prikaz stanja na tržištu rada na nacionalnom i županijskoj razini. Bit će moguće pristup svima koji su zainteresirani za odlučivanje o izboru karijera. - organizira individualna savjetovanja i grupna savjetovanja, posebno za mlađe u riziku, u partnerstvu sa OCD i drugim organizacijama - omogućava neprekidni razvoj LEDI – sa ciljem podupiranja zapošljavanja u županijama putem pripreme i implementacije lokalnih inicijativa za zapošljavanje 	<ul style="list-style-type: none"> - surađuje putem Savjeta za provedbu GzM - Ostvarivanje dobre suradnje sa socijalnim partnerima, lokalnim poslodavcima, lokalnim obrazovnim institucijama, udruženjima za mlađe kako bi se definirali, kreirali i implementirali lokalne politike zapošljavanja u skladu sa partnerskim okvirom - Ostvarivanje partnerstva između institucija, agencija, OCS sa ciljem poboljšanja razmjene podataka i kooperacije i dostupnosti usluga usmjerene prema mlađim ludima - Aktivno sudjelovanje u regionalnim i nacionalnim odborima i radnim skupinama za pitanja mlađih i drugim inicijativama koje će biti osnovane.
Hrvatska gospodarska komora (HGK)	Nezavisna profesionalna poslovna organizacija	Nacionalna/ regionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućava mlađima info dane o trenutnoj situaciji (zapošljavanje, mogućnosti, potrebe) na županijskoj razini - Informira i privlači poslodavce da sudjeluju u implementaciji mjera Garancije za mlade - Prikuplja i distribuira feedback poslodavaca relevantnim institucijama - Provodi radionice za poslodavce na županijskoj razini za strukovno obrazovanje i praksu - Provodi info dane o uspješnim poduzetničkim pričama i uspješnoj suradnji između institucija i poduzeća u strukovnoj praksi - Provodi radionice o samozapošljavanju i poduzetničkim vještinama i znanjima 	<ul style="list-style-type: none"> - Suradnja putem Savjeta za provedbu GzM - Suradnja s MRMS i HZZ na promociji MAPZ putem Sporazuma o suradnji - Doprinosi implementaciji Garancije putem područnih komora koji već imaju iskustva i kapacitete u implementaciji nacionalnih mjera za zapošljavanje - Doprinosi putem veza sa poslodavcima posebno sa profesionalnim udruženjima na nacionalnoj i županijskoj razini - Partnerstvo sa ključnim organizacijama koje se mogu koordinirati na nacionalnoj razini putem odbora, radionica kao i putem direktnе suradnje na županijskoj razini
Hrvatska obrnicička komora (HOK)	Nezavisna profesionalna i poslovna organizacija poduzetnika i obrtnika	Nacionalna/ regionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Provodi edukacije obrtnika i potencijalnih poduzetnika putem cijeloživotnog obrazovanja - Organizira naukovanje, licence zanatskih radionica, potiče obrnicička zanimanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje putem Savjeta za provedbu GzM - Surađuje s MRMS-om i HZZ-om na provedbi MAPZ-a putem Sporazuma o suradnji
Hrvatska udruga poslodavaca	Neprofitna nezavisna	Nacionalna/ regionalna	<ul style="list-style-type: none"> - prati i pomaže u razvoju shema za naukovanje i vježbeništvo 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje putem Savjeta za provedbu GzM - Surađuje putem Europskog ekonomskog i socijalnog

Naziv ključne organizacije	Vrsta organizacije	Razina odgovornosti	Uloga u implementaciji Garancije za mlade	Osiguravanje uspješnosti partnerstva
(HUP)	udruga poslodavaca			vijeća
Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH), Hrvatska udruga radničkih sindikata (HURS), Nezavisni hrvatski sindikati (NHS), Matica hrvatskih sindikata (MHS) i drugi	Sindikati	Nacionalna	<ul style="list-style-type: none"> - Priopćava stajališta mladih ljudi kroz sindikate, vezano uz obrazovne institucijame; - Javno ohrabruje ideje u vezi zapošljavanja mladih - Nadgleda proces implementacije; - Informira mlade ljudе u obrazovnim institucijama i sudjeluje u određivanju njihovih potreba i interesa - Naglašava pozitivne učinke Garancije za mlade 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje putem Savjeta za provedbu GzM - Surađuje putem Europskog ekonomskog i socijalnog vijeća
South East European Centre for Entrepreneurial Learning (SEECEL)	Independent body under the Croatian national legislation (Public Institution Act of the Republic of Croatia)	Regionalna	<ul style="list-style-type: none"> - nadzire implementaciju vezanu uz Europski akt o malom poduzetništvu, a posebno vezano uz ljudske resurse. (Poglavlje 1 i 8) - stvara javne politike za primjenu cjeleživotnog obrazovanja - stvara ishode učenja vezane uz cjeleživotnog obrazovanje - stvara poduzetničke škole(pilot projekt u 8 osnovnih i 4 srednje škole) - nadzire trenere u svakoj SEECEL zemlji - razvija metodologiju i implementaciju učenja za malo i srednje poduzetništvo 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje putem Savjeta za provedbu GzM - Surađuje s MINPO i MINGO
Mreža mladih Hrvatske (MMH)	Nevladina neprofitna organizacija, Nacionalno vijeće za mlade	Nacionalna aliansa, uključuje preko 60 članica diljem Hrvatske	<ul style="list-style-type: none"> - Priopćava stajališta mladih kao predstavnik udruga civilnog društva. - Sudjeluje u nadgledanju i evaluaciji transparentnog sustava indikatora uspješnosti. - Doprime do neaktivnih mladih putem nacionalnih kampanja - Promiče pristup različitim zainteresiranim strana, s ciljem zajedničke provedbe zahtjevnijih intervencija, s usmjerenjem na optimizaciju resursa i neutraliziranje slabosti pojedinih dionika, nadopunjuje međusobne napore; 	<ul style="list-style-type: none"> - Surađuje putem Savjeta za provedbu GzM i Savjeta mladih VRH-a
Centar za, edukaciju, savjetovanje i istraživanja (CESI)	Feministička nevladina neprofitna organizacija	National	<ul style="list-style-type: none"> - Osnalaže mlade žene kroz postojeće radionice koje se provode na HZZ-u „radionice za nezaposlene žene“ - Promiče iste radne mogućnosti za oba spola kao i spolnu ravnopravnost općenito. 	<ul style="list-style-type: none"> - Savjetnička uloga u svim problemima koji utječu na žene i spolnu ravnopravnost., koja će se uzeti u obzir u svim tijelima koji sudjeluju u implementaciji Garancije za mlade.

Konzultacije partnera:

4. rujna 2013., 1. sastanak, MRMS Konstituiranje Savjeta; način donošenja odluka, metode rada, uloga Savjeta u sklopu Plana implementacije
---

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA:

- Ministar prof.dr.sc, Mirando Mrsić, dr.med.

- Pomoćnica ministra, Tatjana Dalić

- Pomoćnik ministra, Dario Baron

- Ostali predstavnici: Sanja Major, Aleksandra Gavrilović, Filip Miličević, Gordana Dragičević, Lovrenka Brajković Bulat, Katarina Ivanković Knežević, Petar Strižak

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH, Ante Martić**MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, Tomislav Pokaz****MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA, Sanja Fišer**

URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE, Vesna Lendić Kasalo

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE, Mirjana Radišić

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA, Gabrijela Karaica, Marin Marinović

HRVASTKA OBRTNIČKA KOMORA, Mirela Franović

HRVATSKA UDRUGA POSLODAVACA, Milica Jovanović, Anny Brusić

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE, Darko Šeperić

NEZAVISNI HRVATSKI SINDIKATI, Katarina Rumora

HRVATSKA UDRUGA RADNIČKIH SINDIKATA, Vedran Sabljak

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA, Mirna Matković i Lucija Barjašić Špiler

MREŽA MLADIH HRVATSKE, Sven Janovski, Nikola Buković

CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Svjetlana Knežević

11. rujna 2013., 2. sastanak, MRMS**Planiranje mjera**

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA: 6 člana

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA: 1 član

MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA: 2 člana

URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE: 1 član

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE: 2 člana

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA: 2 člana

HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA: 2 člana

HRVATSKA UDRUGA POSLODAVACA: 1 član

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE: 1 član

NEZAVISNI HRVATSKI SINDIKATI: 1 član

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA: 2 člana

MREŽA MLADIH HRVATSKE: 1 član

CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje: 1 član

4. studenoga 2013., 3. sastanak, MRMS**Planiranje mjera**

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA: 3 člana

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH: 1 član

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA: 1 član

MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA: 1 član

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE: 1 član

MINISTARSTVO KULTURE: 1 član

URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE: 1 član

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE: 1 član

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA: 1 član

HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA: 3 člana

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE: 1 član

NEZAVISNI HRVATSKI SINDIKATI: 1 član

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA: 2 člana

MREŽA MLADIH HRVATSKE: 2 člana CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje: 1 član
16. prosinca 2013., 4. sastanak, MRMS
Alokacija dostupnih sredstava i YEI sredstava
MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA: 7 člana MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH: 1 član MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA: 1 član MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA: 1 član MINISTARSTVO KULTURE: 1 član URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE: 1 član HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE: 1 član HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA: 1 član HRVATSKA UDRUGA POSLODAVACA: 1 član SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE: 1 član MATICA HRVATSKIH SINDIKATA: 1 član MREŽA MLADIH HRVATSKE: 1 član
20. prosinca 2013., 5. sastanak, MRMS
YEI i povratne informacije o planiranju
MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA: 3 člana MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH: 1 član MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA: 1 član MINISTARSTVO KULTURE: 1 član URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE: 1 član HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA: 1 član HRVATSKA UDRUGA POSLODAVACA: 1 član SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE: 1 član NEZAVISNI HRVATSKI SINDIKATI: 1 član MREŽA MLADIH HRVATSKE: 1 član CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje: 1 član

2.3 Rana intervencija i aktivacija

Osim vladine potpore koje osigurava Ministarstvo socijalne politike i mladih, ranjivim skupinama potporu pružaju i **brojne druge institucije**: centri za socijalnu skrb, škole, tijela lokalne i regionalne samouprave, OCD-ovi, itd. Iako veći dio finansijskih sredstava dolazi od MSPM-a, značajnu finansijsku odgovornost snose tijela lokalne i regionalne samouprave, koja **teško osiguravaju stalnu potporu** programima koji se bave ranjivim skupinama. Budući da je Hrvatska demografski "stara zemlja", koja se bori s visokom stopom nezaposlenosti te se s odjecima rata za neovisnost, značajan dio finansijskih sredstava usmjeren je općim socijalnim naknadama. To ostavlja malo prostora za izdašne projekte usmjerene ka aktivaciji ranjivih skupina na tržištu rada. Kako je navedeno u sklopu Obrazloženja, tu je problematiku **tek potrebno rješiti** širenjem mreže socijalnih usluga u zajednici, što je predviđeno planom MSPM-a za sljedeće programsko razdoblje (OP ESF 2014. – 2020.), a konkretne mjere koje se bave ovim specifičnim područjem razvijat će se unutar Implementacijskog plana tijekom narednih godina. Trenutno to znači da su ranjive skupine prepuštene radu mnogih **OCD-ova**, koji se moraju nositi s manjkom kapaciteta i stabilnog financiranja.

Postoje mnogi OCD-ovi koji u svom radu ostvaruju dojmljive rezultate i utiru put poboljšanju u vidu aktivacije: organizacije za djecu i učenike s invaliditetom, organizacije za pružanje potpore u svrhu integracije na tržište rada osobama s invaliditetom, osobama koje zloupotrebljavaju supstance, beskućnicima, djeci bez primjerene roditeljske skrbi, itd. No, trenutno postoji velika potreba za **centraliziranim bazom podataka** koja bi pružila pregled dotičnih programa i njihovih korisnika. Upravo je zato Mreža mladih Hrvatske, uz potporu Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, preuzeala zadatak razvijanja kataloga koji nudi detaljan pregled neformalnih obrazovnih programa koje nude OCD-ovi, uključujući one koji su namijenjeni spomenutim ciljnim skupinama. Katalog bi trebao biti objavljen u proljeće 2014.

U svrhu **stvaranja stabilne strukture** sustavu potpore mladima, a naročito mladima koji se moraju suočiti s višestrukim preprekama (prema grubim procjenama i podacima centara za socijalnu skrb i škola, u Hrvatskoj se ta skupina mladih odnosi prvenstveno na djecu iz socijalno ugroženih sredina i ruralnih područja), potrebno je izraditi analizu dotične skupine s ciljem boljeg usmjeravanja mjera i sredstava. Vlada Republike Hrvatske usvojila je i **Strategiju borbe protiv siromaštva za razdoblje od 2014. do 2020.** koja će pružiti jedinstvenu definiciju osoba koje se smatraju socijalno isključenima i u riziku od siromaštva. Strategija se planira usvojiti tijekom prve polovice 2014. Kako bi se utvrdila skupina mladih u riziku od siromaštva, kao i ona sa statusom neregistriranih NEET osoba, potrebno je usporediti podatke koje prikupljaju škole i MZOS s podacima prikupljenima od strane centara za socijalnu skrb, HZZ-a i REGOS-a. Budući da još uvijek nije točno utvrđena točna veličina i struktura skupine osoba sa statusom NEET, u ovom trenutku smatra se potrebnim osigurati potporu OCD-ovima te kroz pilot-projekte testirati različite pristupe kako bi se ispitalo koji najbolje funkcioniра i zašto. To znači da je u početnom razdoblju za definiranje početne točku za uključivanje neregistriranih NEET osoba i strategije dosega ("outreach") trenutnim pružateljima usluga potrebno omogući da definiraju vlastite strategije, a potom evaluirati rezultate kako bi se razvile kvalitetne politike temeljene na stvarnim potrebama.

Rad s mladima i dopiranje do njih ("outreach")

U ovu će svrhu jedna od prvih mjera biti razvoj **sustava praćenja** NEET-ovaca koji će skupljati podatke HZZ-a, MZOS-a, Središnjeg registra osiguranika i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, koji mogu pružiti podatke o vrsti osiguranja (osiguranje nezaposlenih na osnovi nezaposlenosti). Također, prilikom provedbe ove mjere i drugi izvori podataka mogu biti detektirani kao relevantni za ovu skupinu. Ovaj će sustav biti "brzi odgovor" kao dio veće reformske mjere, **Registra ljudskih resursa**, bazu podataka koja će pružati uvid o trenutnom statusu svake osobe - od početka obrazovanja, preko godina ostvarenog radnog staža sve do umirovljenja, te će dati jasnu sliku puta svakog pojedinca i omogućiti donošenje zaključaka o vezi između stečenog znanja i iskustva s postignućima na tržištu rada.

MSPM je u završnom stupnju pripreme prvog hrvatskog **Zakona o mladima**. Ovaj će zakon definirati pojam rada mlađih ("youth work") u Hrvatskoj, ojačati položaj nevladinih udruga za mlade na krovnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini i omogućiti im aktivniju ulogu u ranim intervencijama i aktivaciji, odrediti održive i trajne načine financiranja organiziranog sektora mlađih podrškom njihovih programa i projekata te po prvi puta uspostaviti trajnu provedbu istraživanja mlađih (primjerice, istraživanje "**Mladi u vremenu krize**"²⁵, izrađeno 2013., bilo je jedno od prvih suvremenih istraživanja koje se bave ovom skupinom) kao dodatnog instrumenta praćenja učinkovitosti politike prema mlađima te kao osnove za razvoj novih politika u skladu sa stvarnim potrebama mlađih. Kao strateški instrument, novi **Nacionalni program za mlađe 2014.-2017.** je u završnom stupnju razvoja i odredit će nove mjere kojima je cilj ojačati položaj mlađih u različitim sektorima (zapošljavanje, obrazovanje, odmor, poduzetništvo) na nacionalnoj razini. Ovaj je Program također prvi program razvijen u bliskoj suradnji s predstvincima mlađih i bit će evaluiran u skladu s pokazateljima utvrđenima Programom. Očekuje se da će ova dva dokumenta postaviti okvir politike za mlađe i ojačati općeniti položaj mlađih u Hrvatskoj u sljedeće četiri godine.

Mjere usmjerenе na pružanje potpore radu s mlađima, kao izravna poveznica ovih dviju reformi, **ojačat će udruge mlađih i za mlađe** za rad s mlađima i podržati razvoj programa i projekata podrške za svoje vršnjake, uz poseban naglasak na teško dostupne i ugrožene skupine. **Jačanje info-centara za mlađe** pružit će mlađima brz pristup informacijama o traženju podrške u skladu s vlastitim potrebama. U svrhu snažne potpore, pokrenut će se **kampanja na nacionalnoj razini** i razviti posebna internetska stranica (zamišljeno je raspisivanje javnog natječaja za studente dizajna kako bi sudjelovali u razvoju i vizualnom identitetu stranice) kako bi se pravovremeno obavijestilo mlađe o svim dostupnim mjerama, kao i pružilo podršku organizaciji kvalitetnih sajmova poslova. Također će se primijeniti skup posebnih mjera podrške socijalnih partnera i organizacija civilnog društva kako bi se **mladima koji stupaju na tržište rada** pružilo više podataka (o radnim pravima, ali i odgovornostima koje proizlaze iz radnog mjesto), kao model rane intervencije u borbi protiv neprijavljenog rada.

Za rad s **teško dostupnim** i ugroženim skupinama započet će se program bespovratnih sredstava kako bi se ispitao najbolji način potpore ovim skupinama **inovativnim pristupom** pojedincu/pojedinačnoj grupi i odredilo najbolju politiku dopiranja do mlađih i njihovo dovođenje do tržišta rada. Kao poseban

²⁵ Ilišin, V., Bouilett, D., Gvozdanović, A., Potočnik, D., 2013.: "Mladi u vremenu krize", naklada Instituta za društvena istraživanja i Friedrich Ebert Stiftung, Zagreb
<http://www.fes.hr/E-books/pdf/MLADI%20U%20VREMENU%20KRIZE.pdf>

program usmjeren na učenike u srednjim školama s naglaskom na nerazvijene regije, kao sredstvo borbe protiv ranog napuštanja obrazovanja i/ili ulaska u NEET status, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske već provodi projekt pod imenom "**Ruksak (pun) kulture**" koji aktivira mlade osobe omogućivši im da sudjeluju u radionicama koje provode profesionalni umjetnici. Ove radionice često su poticaj za obje strane - učenicima da se aktiviraju unutar svoje zajednice, ali i umjetnicima da postanu svjesni svojih snaga i sposobnosti. Također, UZUVRH prikupljat će podatke o broju mladih osoba koje su zaposlene putem programa i projekata OCD-a financiranih iz državnog proračuna i putem EU sredstava. Ovo će bit moguće putem informacijskog sustava "Potpora plus", koji koriste sva tijela državne uprave koja dodjeljuju i nadziru darovnice koje provode OCD-i. Podaci se kontinuirano prikupljaju putem navedenog programa, čime se omogućuje UZUVRH-u uvid u informacije o provedbi programa vezanih uz zapošljavanje mladih, kao i dobar sustav nadzora.

Najveća **reforma profesionalnog usmjeravanja** vezana je uz osnivanje Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere koji će podržavati poticanje uzajamnih aktivnosti učenja na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te daljnog razvoja učinkovitih strategija, mjera i aktivnosti usmjerenih na razvoj vrhunskog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere. Nadalje, HZZ će osnovati dodatne **centre za cjeloživotno savjetovanje o karijeri** ("CISOK") koji pružaju svim dionicima prostor i obučene stručnjake za stvaranje i pružanje podrške nezaposlenim mladim osobama, osobito u pogledu izbora karijere, uz individualiziran pristup (putem malih skupina ili individualno). Ostale mjere koje pružaju podršku razvoju ovog bitnog preventivnog područja su **obuka savjetnika za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i savjetnika za zapošljavanje mladih** kako bi se pružila visokokvalitetna podrška, osnivanje **online sustava za profesionalno savjetovanje** i razvoj karijere kako bi ova usluga bila dostupna svima u svakom trenutku (online sustav koji predlaže izbor karijere na osnovi riješenog upitnika "Moj izbor") i posebna shema za učenike u **višim razredima srednjeg strukovnog obrazovanja** kao posebno ugroženu skupinu, koja će im u školi pružiti profesionalno usmjeravanje i savjetovanje o karijeri s ciljem da se do 2017. godine u program uključe svi učenici u Hrvatskoj.

Mjere usmjerene na **ostanak u obrazovanju** zamišljene su kao skup mjera predviđenih **Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije** i mogu bit podijeljene u dva područja - prvo su mjere usmjerene na pružanje podrške učenicima/studentima s teškoćama i ranjivim skupinama za ostanak u obrazovanju, a drugo su mjere kojima se premošćuje prelazak učenika s lošijim obrazovnim postignućima prema višim razinama obrazovanja, ali i općenito, potiče ostanak u obrazovanu.

Jačanje ključnih kompetencija u STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) i ICT (Information and Communication Technologies) područjima za osobe koje su završile srednjoškolsko obrazovanje s ciljem upisa u studijske programe u STEM i ICT području zamišljeno je kao mjera podrške osnaživanju kapaciteta učenika strukovnih škola kako bi upisali i uspješno završili tercijarno obrazovanje na način da im se pomogne prilikom premošćivanja rupa u znanju koje su nastale kao rezultat neadekvatnog obrazovanja. Tijekom akademske godine 2011/2012 više od 19.000 studenata upisalo je studijske programe u STEM i ICT području. Tijekom naredne akademske godine, samo su 10.034 studenta udovoljila kriterijima studijskog programa kako bi napredovali u drugu godinu studiranja. Ovo znači da 41 % studenata nije uspješno položilo ispite vezane uz ključna područja STEM-a i ICT-a tijekom prethodne godine. Znakovito je kako je u ovom postotku najveći broj upravo studenata koji dolaze iz strukovnih škola. Za upis u ove studijske programe ne postoje besplatne pripreme, a važno je naglasiti kako velik broj osoba zainteresiranih za upis nema niti dovoljno financijskih sredstava koje bi im omogućile kvalitetnu pripremu. Kako je vidljiv stalni trend opadanja broja upisanih u navedene programe, zajedno s opadanjem rezultata koje studenti postižu u ključnim STEM i ICT područjima tijekom prvih godina studija, ova aktivnost bit će usmjerena na mlade osobe koje su završile srednje strukovno i opće

obrazovanje prije upisa u tercijarno obrazovanje. Putem ove mjere mladima će biti omogućeno stjecanje ključnih kompetencija u STEM i ICT području, čime će im se olakšati pristup tercijarnom obrazovanju u navedenim područjima, pružit će im se relevantni ishodi učenja, čime će se utjecati na smanjenje napuštanja obrazovanja tijekom prve godine studija, povećat će se stopa uspješnog završavanja studija te povećati zapošljivost i pristup stjecanju više kvalifikacije. Mjera će biti implementirana putem MOOC-ova (*Massive open online courses* - Masivni otvoreni on-line tečajevi), gdje će osobama zainteresiranim za studiranje u navedenim programima biti dodijeljeni vaučeri. MZOS planira dodjeljivati vaučere u iznosu od 200 EUR za nabavu informatičke opreme (primjerice, računala) mladima koji su završili srednjoškolsko obrazovanje i nisu se upisali u tercijarno obrazovanje. Budući da 19.000 studenata prosječno upisuje tercijarno obrazovanje u STEM i ICT područjima, ova aktivnost posebno odgovara potrebama onih mlađih koji pripadaju ranjivim skupinama, a koji su postigli slabije rezultate na ispitima državne mature. Očekuje se da oko 6.000 osoba godišnje iskoristi vaučere, što dovodi do otprilike 1.200.000,00 EUR godišnje. Aktivnost će se provoditi u razdoblju od 2015. - 2020., a ukupna vrijednost mjere je 7.200.000,00 EUR.

Razvoj i uvođenje programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja na temelju standarda kvalifikacija u Registru HKO-a (NFIU) povezan je sa standardima kvalifikacija u Registru HKO-a. Ovaj će sustav biti razvijen na temelju Zakona o HKO-u te pripadajućih pravilnika koji su trenutno u procesu donošenja. Budući da su preduvjeti za implementaciju HKO-a kao reformskog instrumenta uspostava Sektorskih vijeća te razvoj Registra HKO-a, ova mjera može započeti tek 2016. kada će svi instrumenti vezani uz implementaciju HKO-a biti u funkciji. Slijedom logike predložene mjere, namjera je razdvojiti ovu mjeru na dva odvojena LOT-a, tako da će se sami programi za priznavanje NFIU razvijati u sklopu obrazovnih institucija u LOT-u I, dok će se u LOT-u II nuditi obrazovni vaučeri mlađima (NEET skupini) kako bi upisali razvijene programe:

LOT I - otvoreni poziv za natječaj obrazovnim institucijama (dodjela bespovratnih sredstava) putem kojeg će se razvijati programi za validaciju NFIU na svim razinama obrazovanja. Ova će aktivnost biti financirana putem ESF-a i i služit će kao sistemska podloga za implementaciju LOT-a II. Uzveši u obzir iskustvo s provedbom IPA programa i kurikuluma (IPA 2007. - 2013.), prosječna cijena razvoja pojedinog programa bila je oko 150.000,00 EUR. Za razvoj oko 40 programa u okviru ovog LOT-a za jednu godinu potrebno je izdvojiti oko 6 milijuna EUR tijekom jedne godine implementacije. Razvoj programa krenut će tijekom 2016. kada svi instrumenti HKO-a budu u funkciji, a trajat će pet godina, što ukupno iznosi oko 30 milijuna EUR za ovu aktivnost. Razvoj ovih programa podrazumijeva razvoj didaktičkog materijala, e-programa za učenje, ispite za validaciju ishoda učenja, ospozobljavanje osoba koje će ocjenjivati ishode učenja, interne procedure odgovora na upite, itd. Nakon prve godine razvoja, programi će biti implementirani, čime započinje LOT II.

LOT II – vaučeri za polaznike kako bi upisali programe vrednovanja NFIU, čime će im se omogućiti dobivanje kompetencija i kvalifikacija u kraćem vremenskom razdoblju. Za čitav ovaj postupak bit će zajamčena kvaliteta, što će se postići povezivanjem programa sa standardima kvalifikacija u Registru HKO-a, kao osnovnom mehanizmu osiguravanja kvalitete. Budući da se putem Inicijative za zapošljavanje mlađih financiraju isključivo akcije usmjerene na NEET skupinu, postoji snažna potreba da se ova aktivnost financira u sklopu Garancije za mlade. LOT II bit će uspostavljen 2017., kada se očekuje da će već biti razvijen određeni broj programa koji su spremni za provedbu. LOT II obuhvaća veliku skupinu mogućih korisnika, posebno mlađih u statusu NEET, stoga je prijedlog MZOS-a uključiti što je više moguće osoba kako bi mogle upisati programe validacije NFIU. Trenutna analiza pokazuje kako je u NEET statusu preko 170.000 osoba mlađih od 30 godina. Stoga bi se u svaki razvijeni program moralо moći uključiti najmanje 100 polaznika, s prosječnom cijenom od 800

EUR po korisniku, temeljem najboljih praksi država članica. Ovo dovodi do okvirne cijene od 80.000,00 EUR za 100 polaznika koji se upisuju u pojedini program. Planirano je uključiti najmanje 4.000 polaznika u 40 programa koji će biti razvijeni kroz LOT I, što dovodi do 3.200.000,00 EUR godišnje, za svaku godinu provedbe. Za čitavo razdoblje provedbe ukupni troškovi iznose 12.800.000,00 EUR.

Aktivnosti LOT-a I i LOT-a II teći će usporedno nakon 2016., čime će se osigurati dostatan broj korisnika.

Tablica 2.3: Ključne reforme i inicijative kojima se osigurava rana intervencija i aktivacija

Naziv reforme / inicijative 26	Ključni ciljevi ²⁷	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski implementaciju rok za	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
Planirane reforme						
1) Usvajanje Zakona o mladima	- definiranje pojma rada mladih u Hrvatskoj - osnaživanje pozicije udruga mladih i za mlade na krovnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini i omogućavanje da igraju značajnu ulogu u ranoj intervenciji i aktivaciji - definiranje održivog i neprekidnog načina financiranja organiziranog sektora za mlade putem podrške njihovim programima i projektima - uspostava kontinuirane implementacije istraživanja mladih kao dodatni instrument nadziranja učinkovitosti politika za mlade kao temelja za razvoj novih u skladu sa potrebama mladih	Mladi od 15-30 godina	Nacionalna, regionalna i lokalna	Nositelj: MSPM Suradnici: MRMS, MZOS, MZ (konzultacije)	Prvi kvartal 2014 zakonodavni prijedlog	N/A
2) Usvajanje Nacionalnog programa za mlade za razdoblje 2014-2017	-definiranje seta mjera namijenjenih jačanju pozicije mladih u raznim područjima	Mladi od 15-30 godina	Nacionalna, regionalna i lokalna	Nositelj: MSPM Koordinacija državnih tijela koja rade sa mladima (konzultacije i implementacija)	Prvi kvartal 2014	N/A

²⁶ In English and original name (in national language).

²⁷ Please ensure that the objectives meet the established ‘SMART’ criteria, i.e. that they are Specific, Measureable, Achievable, Relevant and Timebound. Developing SMART targets will help to establish the standards you can measure the performance by. The objectives should be linked to the ‘rationale’/needs identified in section 1.

	(zapošljavanje, edukacija, slobodno vrijeme, poduzetništvo) na nacionalnoj razini					
3) Uspostava registra ljudskih potencijala	-razvoj centralnog registra koji će pratiti osobu od trenutka ulaska u obrazovni sustav do zapošljavanja	-mladi do 15 godina -mladi od 15-29 godina	Nacionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: MZOS, HZZ, REGOS	2014 Faza 1 – razvoj registracijske arhitekture 2015 Faza 2 – razvoj registra 2016 razvijen registar	Faza 1 39.000,00 Eura Faza 2 262.000,00 Eura UKUPNO 301.000,00 Eura
4) Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere	-promidžba zajedničkih obrazovnih aktivnosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini od strane svih zainteresiranih institucija koje se bore protiv nezaposlenosti mladih sa ciljem kreiranja i donošenja budućih shema Garancije za mlade -razvoj učinkovitih politika, mjera i aktivnosti i bolje koordinirani servisi za mlade	-mladi od 15 do 30 (u evidenciji nezaposlenih HZZ-a i oni koji to nisu) (Ø I.-VIII.2013.- Registrirana nezaposlenost 15-24=64246 osoba; Registrirana nezaposlenost 25-29=47809 osoba; Registrirana nezaposlenost 15-29=112055 osoba Izvor: HZZ, online baza podataka	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, MSPM, MZOS, ASOO, AZVO, AZOO, drugi javni i privatni pružatelji usluga, socijalni partneri i nevladine organizacije	2014-2015	15.000,00 Eura
5) Osnivanje centara za cjeloživotni razvoj karijere-'CISOK'	-jačanje kapaciteta HZZ-a za implementaciju i evaluaciju sheme Garancije za mlade (=ukupno 8 uspostavljenih centara; evaluacija korisnika putem ankete); -povećanje dostupnosti usluga kao mjera „outreach-a“ (dosega) i središnje točke za	-mladi od 15 do 30 (u evidenciji nezaposlenih HZZ-a i oni koji to nisu) (Ø I.-VIII.2013.- Registrirana nezaposlenost 15-24=64246 osoba; Registrirana nezaposlenost 25-29=47809 osoba; Registrirana nezaposlenost 15-	Regionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, tijela lokalne uprave, nevladine organizacije (za mlade i ravnopravnost spolova), socijalni partneri i komorska udruženja	2014-2016	1.250.000,00 Eura

	razvoj karijera	29=112055 osoba Izvor: HZZ, online baza podataka				
--	-----------------	---	--	--	--	--

Naziv reforme / inicijative ²⁸	Ključni ciljevi ²⁹	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski implementaciju rok za	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
Planirane inicijative						
KAMPANJE						
6) Informiranje javnosti, dionika i korisnika	-provedba nacionalne kampanje za Garanciju za mlade (=1 web stranica, promidžbeni spotovi na TV i Internetu, posteri i letci u svim regionalnim uredima HZZ-a, regionalni info centri za mlade i NGO za mlade) -provedba 22 društvene aktivnosti (sajmi poslova, dani karijera itd) u 11 regija -informiranje dionika (poslodavaca) o mjerama i dostupnim sredstvima / beneficijama -informiranje učenika/studenata na završnoj godini osnovnog, srednjeg i	-mladi iz NEET skupine koji nisu u evidenciji nezaposlenih HZZ-a i drugih javnih institucija -mladi do 15 godina u osnovnim školama Mladi od 15-18 godina u srednjim školama Mladi od 18-29 koji završavaju visoko obrazovanje	Nacionalna / regionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: MZOS, MINPO, HZZ, socijalni partneri, HOK, HGK, HUP, organizacije mladih, studentske organizacije	2014: kampanja pripremljena i pokrenuta, web stranica razvijena i pokrenuta, 2014-2015: 22 održana sajma poslova	2014-2015 EUR 750.000,00

²⁸ In English and original name (in national language).

²⁹ Please ensure that the objectives meet the established ‘SMART’ criteria, i.e. that they are Specific, Measureable, Achievable, Relevant and Timebound. Developing SMART targets will help to establish the standards you can measure the performance by. The objectives should be linked to the ‘rationale’/needs identified in section 1.

Naziv reforme / inicijative ²⁸	Ključni ciljevi ²⁹	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
	visokog obrazovanja o Garanciji za mlade, potrebama na tržištu rada, izborima karijera, ravnopravnosti spolova, zapošljavanju i samo-zapošljavanju -uključivanje mladih kao promotora Garancije					
7) Informiranje mladih koji ulaze na tržište rada	-pružanje relevantnih informacija mladima o: radničkim pravima i obvezama i ravnopravnosti spolova na radnom mjestu -testiranje novih i inovativnih pristupa za mlade koji ulaze na tržište rada -pružanje dodatnih informacija poslodavcima o Garanciji za mlade i njenim mogućnostima	Oko 1000 nezaposlenih mladih od 15-29 godina koji su uključeni u MAPZ ili započinju zaposlenost	Nacionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: HZZ, socijalni partneri, komorska udruženja, poslodavci, OCD-i	2014-2016 dodjela bespovratnih sredstava razvijena i implementirana	EUR 400.000,00
OUTREACH (DOSEG)						
8) Uspostava sustava praćenja NEET osoba	-obavljanje sistemske analize „drop-out-a“ (osoba koje napuštaju obrazovanje) -praćenje i analiza mladih koji nisu u evidenciji nezaposlenih HZZ-a	Oko 16% mladih od 15-25 godina	Nacionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: MZOS, MSPM, HZZ, HZMO, REGOS	2014-2015	EUR 100.000

Naziv reforme / inicijative ²⁸	Ključni ciljevi ²⁹	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
	(=praćenje razvoja sustava na nacionalnoj razini)					
9) Socijalne inovacije u aktivaciji mladih osoba	-pilot od 15 raznih projekata za doseg mladima, „youth-coaching“ projekti i programi drugih prijatelja -doprinos razvoju samopouzdanja mladih ugroženih skupina i aktivaciji na tržište rada ili ponovnom ulasku u obrazovanje (=alat samoprocjene razvijen; ne manje od 60% mladih ponovno aktivirano) - interes za razmjenom iskustva -	-oko 750 mladih od 15-29 godina koji su u opasnosti od društvene isključenosti i s teškoćama u pristupu tržištu rada, različitim statusima (mladi sa invaliditetom, mladi s problemima u ponašanju, socijalno isključeni mladi) – ne manje od 50% NEET skupine	Regionalna (na županijskoj razini, sa naglaskom na županije sa višom nezaposlenošću)	Nositelj: MRMS Suradnici: MZOS, MSPM, UZVRH, HZZ-a, područne obrazovne ustanove, udruge mladih i udruge koje rade sa mladima	2014-2017 dodjela bespovratnih sredstava razvijena i implementirana	EUR 4.000.000,00
10) Osnaživanje mreže regionalnih info-centara za mlade	-omogućavanje bržeg toka informacija prema mladima	Mladi od 15-29	Regionalna	Nositelj: MSPM Suradnici: OCD-i za mlade, područne i regionalne mreže	2014-2017	EUR 524.564,00 (4 m KN, procijenjeni trošak u EUR)
11) Osnaživanje udruga mladih i za mlade za rad s mladima	-omogućavanje stabilne podrške udrušama civilnog društva - interes za razmjenom iskustva -	Mladi od 15-29	Nacionalna	Nositelj: MSPM Suradnici: UZVRH, udruge mladih	2014-2017	EUR 524.564,00 (4 m KN, procijenjeni trošak u EUR)

Naziv reforme / inicijative ²⁸	Ključni ciljevi ²⁹	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
12) Aktivacija kroz kulturne sadržaje (Ruksak /pun/ kulture)	-podrška aktivaciji NEET i ostalih ranjivih skupina mladih od 15-29 godina angažiranjem u razne kulturne aktivnosti	-ranjive skupine mladih od 15-29 godina (oko 2.400 učenika i 100 umjetnika po godini)	Regionalna (u svih 21 županija)	Nositelj: Ministarstvo kulture Suradnici: MRMS, MZOS, MSPM, lokalni uredi socijalne skrbi, UZVRH, regionalne i lokalne institucije, udruge mladih	2014-2020	EUR 2.300.000,00
PROFESIONALNO USMERAVANJE I RAZVOJ KARIJERE						
13) <i>Trening savjetnika za mlađe i savjetnika za razvoj karijere</i>	-omogućavanje učinkovitije potpore u pristupu kvalifikacijama u skladu sa sposobnostima i nadogradnjom vještina za razvoj karijera	-mladi koji rano napuštaju školovanje, mladi učenici sa problemima u razvoju i ponašanju do 15 godina, mladi ljudi koji završavaju srednjoškolsko obrazovanje, mladi stariji od 25 godina	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, MZOS, lokalna uprava	2014 - 2016 Prosinac 2014 – razvoj i unapređivanje kurikuluma Listopad 2015: uspostavljen model i savjetnici trenirani Prosinac 2015: aktivni savjetnici Lipanj 2015 evaluacija modela	EUR 25.000,00
14) Uspostava sustava e-savjetovanja o razvoju karijere	-informiranje i usluge savjetovanja dostupne što većem broju korisnika, posebice mladih	-mladi od 15 do 30 koji razmišljaju o izboru obrazovanja, zapošljavanju i/ili promjeni karijere	Nacionalna	Nositelj: HZZ	Od 03.2014 – 12.2015.	EUR 273.550
15) Pružanje usluga profesionalnog usmjeravanja za učenike u srednjem strukovnom obrazovanju	-informiranje o potrebama tržišta rada i izboru karijera za učenike završnih razreda strukovnih škola (posjeti školama) -davanje preporuka za školske stipendije i zajmove	-oko 30.000 učenika od 17-19 godina	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MZOS, MRMS, komorske organizacije, udruga poslodavaca	2014-2015	EUR 2.250.000,00
OSTANAK U OBRAZOVANJU						
16) Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u	-omogućavanje jednakog pristupa obrazovanju	Učenici/studenti koji spadaju u grupu osoba sa	Nacionalna	Nositelj: MZOS Suradnici: JLPS, škole	2014-2016	EUR 4.000.000,00

Naziv reforme / inicijative ²⁸	Ključni ciljevi ²⁹	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama	pružanjem podrške u skladu sa potrebama učenika sa teškoćama	poteškoćama (učenici i studenti sa poteškoćama, sa problemima u ponašaju, sa problemima u učenju) od 15-21 godine				
17) Financiranje nastavka obrazovanja za učenike koji su završili dvogodišnje i trogodišnje strukovne programe	-podrška neprekidnom obrazovanju; omogućavanje prelaska u strukovnom obrazovanja sa trogodišnjeg na četverogodišnji program)	3.500 korisnika (u posebnom riziku i ugrožene grupe studenata)	National	Nositelj: MZOS Suradnici:JLPS, škole, obrazovne ustanove	2014-2020	EUR 3.500.000
18) Jačanje ključnih kompetencija u STEM i ICT područjima za osobe koje su završile srednjoškolsko obrazovanje s ciljem upisa u studijske programe u STEM i ICT području	Uvođenje mjera sa ciljem povećanja stopa upisa i završetka visokog obrazovanja u STEM i ICT područjima (putem vaučera za polaznike za kupnju laptopa, tableta itd) putem dopunskih on-line MOOC tečajeva (MOOC - Massive Open Online Courses)	Strukovni i opći srednjoškolski učenici koji uspješno završe srednju školu sa ciljem da studiraju programe STEM i ICT područja dok su u NEET skupini (6000 osoba)	Nacionalna	Nositelj: MZOS Suradnici: visokoškolske obrazovne ustanove, lokalne/područne obrazovne ustanove, CARNET	2015 - 2020	EUR 7.200.000,00
19) Razvoj i uvođenje programa za vrednovanje	NAPOMENA – Ova aktivnost će biti implementirana	-svi mladi u NEET skupini (18 – 29) zainteresirani za	Nacionalna	Nositelj: MZOS Suradnici: visokoškolske obrazovne ustanove,	2016. – 2020.	LOT I – 30.000.000 EUR Otvoreni poziv obrazovnim institucijama (bespovratna

Naziv reforme / inicijative ²⁸	Ključni ciljevi ²⁹	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
neformalnog i informalnog na temelju standard kvalifikacija u Registru HKO-a	putem LOT I (ESF) i LOT II (YEI) LOT I za razvoj programa validacije neformalnog i informalnog učenja sa ciljem omogućavanja šireg pristupa obrazovanju i omogućavanja boljih mogućnosti zapošljavanja LOT II: Omogućavanje vaučera polaznicima koji se upisu u programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja	stjecanje više razine kvalifikacija		lokalne/područne obrazovne institucije		sredstva) – ESF sredstva LOT II - 12.800.000 EUR – Ograničeni poziv MZOS-a (YEI sredstva)
20) Razvoj i provedba priprema za polaganje ispita državne mature	-podrška mladima od 18-25 sa nedostatnim vještinama i znanjima kako bi mogli napredovati do visokog obrazovanja	-Svi mlađi od 18 do 25 godina sa završenim trogodišnjim i četverogodišnjim strukovnim programima, koji nisu u visokoškolskom obrazovanju ili zaposleni	Nacionalna	Nositelj: MZOS Suradnici: srednjoškolske strukovne ustanove, obrazovne ustanove, lokalne/područne obrazovne ustanove, javni/privatni pružatelji usluga pripreme za državnu maturu	2015. – 2020.	Otprilike 6000 osoba po godini / ~400EUR po učeniku = ~2.3 M EUR Za razdoblje 2015.-2020. = 14.2 M EUR

2.4 Mjere podrške za integraciju na tržište rada

Razvoj Nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje s ciljem osiguranja relevantnosti strukovnog obrazovanja s obzirom na potrebe na tržištu rada razvijat će se u sklopu reforme strukovnog obrazovanja, koja je predviđena za provedbu u sklopu OP ESF 2014. - 2020., s preko 10 milijuna EUR planiranih za ulaganje u razvoj ovog područja tijekom narednih 7 godina. Naglasak će biti stavljen na snažniju povezanost između stvarnih potreba na tržištu rada i ishoda učenja, kako je opisano ranije u sklopu razvoja HKO-a. Stoga je jedan od prvih koraka usvajanje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, koja naglašava sve reforme koje je potrebno provesti s ciljem stvaranja kvalitetnog sustava obrazovanja na svim razinama, sa snažnom poveznicom s tržištem rada, promicanjem cjeloživotnog obrazovanja i jačanjem sustava obrazovanja odraslih, kao i jasnom slikom razvoja kvalitetnog visokog obrazovanja s naglaskom na razvoj znanosti i tehnologije.

Uvođenje suvremenih i inovativnih sadržaja u nastavu u strukovnim školama temelji se na razdoblju prije uspostave pune kurikularne reforme strukovnog obrazovanja. Ova mjeru koja također premošćuje jaz do trenutka uspostave reforme, omogućiće mladima da steknu znanja usklađena s potrebama na tržištu rada na način da strukovne škole usklađuju potrebe za određenim vještinama ili znanjima pomoći razvoju izvannastavnih aktivnosti i projekata - primjerice, u sektorima u kojima je vidljiv nedostatak radne određenih znanja i vještina na nacionalnoj/regionalnoj razini, u sektorima sa specifičnim zahtjevima u odnosu na radnu snagu sukladno potrebama uvođenja novih tehnologija i/ili u sektorima u kojima su vidljive specifične gospodarske promjene (restrukturiranje industrijske proizvodnje).

Pružanje prilike nezaposlenim mladima koji napuštaju obrazovanje - obrazovanje za mlađe bez ili s niskim kvalifikacijama provodit će se s ciljem pružanja podrške, uključujući informiranje, savjetovanje i procjenu sposobnosti, koja će se provoditi kako bi se osigurala podrška donošenju odluka o karijeri i mogućnostima nastavka obrazovanja/ospozobljavanja/zapošljavanja. U suradnji sa školama, centrima za socijalnu skrb i u okviru razmjene podataka koja će se razvijati u sklopu sustava za praćenje osoba u NEET statusu, identificirat će se osobe koje napuštaju obrazovanje sukladno: (1) razvijenim protokolima za djecu i mlađe smještene u domove za djecu i mlađe s poremećajima u ponašanju i (2) protokolu za rad s mladima koji izlaze iz sustava socijalne skrbi i s domova za djecu i mlađe bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Po njihovoj identifikaciji, HZZ će pružiti individualizirane usluge informiranja i podrške za nastavak obrazovanja - putem ponovnog uključivanja u sustav redovnog obrazovanja ili putem uključivanja u programe obrazovanja odraslih/ospozobljavanja.

Kako bi se pružio kvalitetan sustav **praćenja i analize tržišta rada** već su provođene zajedničke aktivnosti MINGO-a te MRMS-a radi utvrđivanja područja intenzivnog gospodarskog rasta. Također, MRMS je održao sastanke s predstvincima relevantnih sveučilišta, kako bi se podržao razvoj kvalitetnih oposobljavanja tijekom 2014 i 2015, usmjerenih na nezaposlene osobe. Ova su područja utvrđena i Prijedlogom strategije industrijskog razvoja za razdoblje od 2014. - 2020. Prije uspostave sustava praćenja i analize tržišta rada, jednostavnija inačica praćenja razvit će se u okviru **sustava informiranja o tržištu rada**, koji će razviti HZZ u suradnji s MRMS-om, Državnog zavoda za statistiku te HZMO-a. Ovaj će sustav prikupljati podatke o područjima u kojima u datom

trenutku postoje veće mogućnosti zapošljavanja i veća potražnja, područja u kojima se očekuje upražnjavanje radnih mesta zbog umirovljenja, kako bi se pružila kvalitetna informacija o mogućnostima zapošljavanja ili uključivanja u daljnje obrazovanje/osposobljavanje. Razvoj ovog sustava započet će 2014.

U smislu pružanja podrške razvoju sustava, struktura i izgradnji kapaciteta, predviđen je razvoj **Klubova za zapošljavanje mladih** i osiguravanje specifičnih i ciljanih aktivnosti, kao i uspostava i razrada specijaliziranih usluga za zapošljavanje mladih. Klubovi za zapošljavanje odnose se na intenzivne kratke ciljane programe za male skupine, kojima upravlja i savjetuje voditelj kluba za zapošljavanje, a koji uključuju razvoj vještina traženja posla, postavljanje ciljeva, motivacijske radionice, i td. Ovi su klubovi u potpunosti usmjereni na pružanje **individualizirane podrške "krojene po mjeri"**, sukladno točnim potrebama članova skupine. Specijalizirane usluge HZZ-a za mlade uključuju i pružanje svih informacija na jednom mjestu ("one-stop-shop"), gdje mladi mogu doći do relevantnih informacija i dobiti podršku i savjetovanje **specijaliziranih savjetnika za mlade**, bez obzira na to jesu li prijavljeni u evidenciju HZZ-a ili ne. Ovaj set mjera usmjeren je na poboljšanje pristupačnosti i kvalitete usluga u smislu prilagodbe specifičnim potrebama mladih osoba, kao preuvjet za ostvarivanje poboljšanja u zapošljivosti mladih i razine njihove zaposlenosti.

Predviđen je i set mjera usmjeren **jačanju kapaciteta dionika** za razvoj aktivnosti usmjerenih na tržište rada na regionalnoj/lokalnoj razini (LEDI) i razvoj Akcijskih planova za zapošljavanje mladih, kao i promicanje uključivanja dionika i izgradnja kapaciteta za podršku mentorstvima i razvoju novih poslova. Potonje će pomoći **osnažiti kapacitete socijalnih partnera i komorskih organizacija** kako bi kvalitetno radili s lokalnim/regionalnim područnim uredima i time omogućili kvalitetniju podršku poslodavcima (s naglaskom na male i srednje poduzetnike), kao i promicanje stručne rasprave među dionicima o kvaliteti mentorstava i kvaliteti ponuđenih poslova.

Kako bi se vježbe **naukovanja** primijenile u skladu s odredbama Zakona o obrtu (NN 143/13), obrtnik/pravna osoba i učenik ili roditelj/skrbnik potpisuju **ugovor o naukovanju**. Sadržaj ugovora mora biti u skladu s odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (NN br. 18/08., 19/10. i 109/12.). Navedeni ugovor zakonski uređuje zajednička prava, obveze i odgovornosti između obrtnika i učenika za vrijeme trajanja programa naukovanja za određeno zanimanje, a osobito: novčanu naknadu tijekom naukovanja (prve godine 10%, druge godine 20%, treće godine 25% prosječne neto plaće u prethodnoj godini u hrvatskom gospodarstvu) i obveze obrtnika ili pravne osobe u pogledu ispunjenja kurikuluma određenog zanimanja. Ugovor se sklapa u četiri istovjetna primjerka od kojih jedan pripada učeniku (roditelj ili skrbnik), obrtniku/pravnoj osobi te školi i Ministarstvu poduzetništva i obrta.

U tom smislu, obrtnik/pravna osoba koja provodi program naukovanja odgovorna je za:

- provedbu praktičnog programa izobrazbe koji se provodi pri obrtu/pravnoj osobi, određeno programom i okvirnim obrazovnim programom za određeno zanimanje i traje najmanje 540 a najviše 640 sati, ali važnije od toga;
- kontinuirano praćenje, ocjenjivanje i evaluaciju rezultata učenika za ugovorni dio programa;
- provođenje propisane zaštite na radu i sigurnosnih mjera, uz provođenje praktičnog naukovanja;
- suradnju sa školom te obavještavanje škole o obrazovnim postignućima učenika;

- održavanje ispravne dokumentacije;
- obavljanje drugih obveza proizašlih iz legalnih i ostalih odredbi naukovanja.

Iz svega navedenog jasno je da izvoditelji praktične izobrazbe, osim obveza plaćanja nagrade učenicima, imaju važnu obvezu provedbe programa praktičnog naukovanja, praćenja i ocjenjivanja svakog zadatka provedenog u radionici te opis zadataka i ocjena u dosje praktičnog naukovanja. Stoga, uz nagrade za studente koje se smije povećati, izvoditelj praktične izobrazbe tijekom naukovanja neizbjegno stavlja učeniku na raspolaganje postojeće materijalne resurse i majstor – stručni učitelj pruža upute u skladu sa propisanim programom naukovanja.

Nadalje, predložene su mjere kojima će se **sufinancirati naknade** za učenike koje su mali gospodarski subjekti dužni plaćati za obavljenou naukovanje tijekom školske godine.

Unutar programa **Poduzetnički impuls 2014.**, Ministarstvo poduzetništva i obrta provodi aktivnosti "**Naukovanja za obrtnička zanimanja**" kojima odobrava izvoditeljima praktične izobrazbe do 75 % opravdanih troškova vezanih uz prosječni iznos nagrade isplaćene u tekućoj školskoj godini učenicima uključenim u izobrazbu obrtničkih zanimanja koji obavljaju planirani program praktične izobrazbe i naukovanje. Bespovratna sredstva za naukovanje dodjeljuju se unaprijed za cijelokupnu školsku godinu. Stoga, izvoditelji praktične izobrazbe mogu dobiti sredstva do 75% ukupnih troškova, što koriste za plaćanje honorara učenicima u nadolazećoj školskoj godini. Kako bi se ove aktivnosti primijenile, Ministarstvo poduzetništva i obrta zaključuju ugovor za primjenu s izvoditeljima praktične izobrazbe (MSP). Kako bi se edodatno potaknuto upis u obrtnička zanimanja, MINPO zajedno s HOK-om dodjeljuje stipendije za učenike u deficitarnim zanimanjima.

Kako bi se izgradili potrebni kapaciteti i pripremili poslodavci za pružanje kvalitetnih shema naukovanja, ali i kako bi se ponudile kvalitetne sheme vježbeništva i pripravnštva, nužno je osigurati sustav podrške poslodavcima i izgraditi kvalitetan sustav mentorstva. Ova će mjeru omogućiti provedbu seminara, radionica i pripremu literature za majstore obrtnike za vježbe naukovanja. Također, ponudit će mogućnost testiranja različitih modela učenja na radnom mjestu, koji će omogućiti mladoj osobi da stekne relevantno radno iskustvo ili (u slučaju vježbi naukovanja) da stekne i kvalifikaciju radom uz kvalificiranog mentora. Kada su u pitanju mentori, potrebno je utvrditi odgovarajuće uvjete za mentorstva i za kvalitetne sheme učenja na radnom mjestu, odgovarajući podršku samom mentoru, ali i obrazovnim institucijama (financijsku, organizacijsku, i dr.), procijeniti mogućnost poslodavaca da ponude i provedu kvalitetne sheme učenja na radnom mjestu i testirati mogućnost korištenja vanjskog mentora kod poslodavaca koji nemaju tu mogućnost. Radit će se o shemi dodjele bespovratnih sredstava koje će provoditi različiti dionici u partnerstvu, kako bi predložili svoju viziju najbolje sheme koja će omogućiti krajnjim korisnicima (mladima) **relevantno radno iskustvo** nakon kojeg bi trebali biti potpuno samostalni u svom radu. Nakon razdoblja testiranja shema, bit će analizirani primjeri najbolje prakse i predložen način usustavljanja te prakse.

Veći dio aktivnosti vezanih uz podršku mladima u pristupu tržištu rada ciljan je na pojedinca, tj. obuhvaća provedbu aktivnosti **financiranih iz Inicijative za zapošljavanje mladih**. To uključuje osposobljavanja i unapređenje vještina u skladu s potrebama na tržištu rada, s pojačanim fokusom na razvoju ključnih

kompetencija i pružanje mogućnosti za nezaposlene koji rano napuštaju školovanje (mladi bez ili najniže razine obrazovanja), a koje će najvećim dijelom provoditi HZZ. Osim toga, predviđene su aktivnosti usmjerene prvom zaposlenju radi stjecanja radnog iskustva te pružanje savjetovanja i podrške za samozapošljavanje i poduzetništvo, kao i subvencioniranje zapošljavanja te naknade za provedbu programa stvaranja novih radnih mesta u području socijalne skrbi, obrazovanja, upravljanja projektima, s naglaskom na pomoć i podršku u zajednici, kako bi se promicalo zapošljavanje mladih i povećanje njihove zapošljivost.

Tablica 2.4: Ključne reforme i inicijative kojima se osigurava integracija na tržište rada

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
Planirane reforme						
21) Usvajanje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije	-doprinijeti cjeloživotnom učenju -provesti sveobuhvatnu reformu predškole, osnovnog i srednjeg obrazovanja - Razviti Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u skladu s potrebama tržišta rada -revidirati i nadograditi sustav visokog obrazovanja -podržati obrazovanje odraslih -doprinijeti daljnjem razvoju znanosti i tehnologije sektora	-mladi ispod 15 godina - mladi od 15 do navršenih 30 godina	Nacionalna/ regionalna	Nositelj: MZOS Suradnici: MRMS, MSPM, MVEP, MRRFEU, MFIN, MINGO, MINPO, MZ, ostali dionici (vrlo širok krug dionika)	Tijekom 2014.	N/A
22) Uspostava sustava praćenja i analize tržišta rada	-razviti modele i alate za predviđanje buduće potražnje za vještinama i kvalifikacije	Čitava aktivna populacija	Nacionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: MZOS, MINGO, MINPO, HZZ, REGOS	2015.–2016.	EUR 1.000.000,00
23) Razvoj usluga za mlade pri HZZ-u	-osigurati učinkovitiju podršku i pristup obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju mladih (= 22 područna ureda HZZ-a); -potaknuti aktivaciju i zapošljavanje mladih - osposobiti savjetnike - uspostaviti i opremiti centre za zapošljavanje mladih	Mlade osobe do 25/30 (☒ .II.2013.-registrirane nezaposlenosti 15-24 = 64.246 osoba; Registriranih nezaposlenih osoba od 25-29 godina = 47.809; Registrirani nezaposleni 15-29 = 112.055 osobe Izvor: HZZ, on-line baza)	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS	2014.–2016.	EUR 2.000.000

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
Planirane inicijative						
PODRŠKA ZAPOSЉAVANU I POSREDOVANJU						
24) Osnaživanje sustava informiranja o tržištu rada	-osigurati informacije o aktualnim trendovima na tržištu rada kao temelj za donošenje odluka u karijeri; -adresirati neusklađenost vještine i utjecati na poboljšanje digitalnih vještina	- dugotrajno nezaposlene mlade osobe, nisko-kvalificirani mladi i mladi u statusu NEET	Nacionalno	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, DZS, HZMO	2014.-2016.	EUR 25.000,00

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
25) Razvoj klubova za zapošljavanje mladih	-pružiti vršnjačku potporu u traženju posla (= 29 klubova za zapošljavanje)	Nezaposleni ili pod-zaposleni mladi od 15 do navršenih 30 godina	Regionalna (sve županije)	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, JLPS, poslodavci, drugi dionici	2014.-2015.	EUR 1.500.000,00
26) Pruzanje prilike nezaposlenim mladima koji napuštaju obrazovanje - obrazovanje za mlade bez ili s niskim kvalifikacijama	- osigurati drugu priliku mladima s najnižim stupnjem obrazovanja i spriječiti/zaustaviti dugotrajanu nezaposlenost	Oko 1600 mladih koji ispadaju iz obrazovnog sustava i mlađe osobe bez ili s najnižim stupnjem obrazovanja	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, pružatelji usluga obrazovanja	2014.-2015.	EUR 2.560.000,00
OSNAŽIVANJE SUSTAVA STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I PROGRAMA UČENJA NA RADNOM MJESTU (NAUKOVANJA / PRIPRAVNIŠTVA / VJEŽBENIŠTVA)						
27) Uvođenja suvremenih i inovativnih sadržaja u nastavu u strukovnim školama	-osigurati inovacije prije reforme obrazovnih programa -omogućiti mladima da steknu znanja u skladu s potrebama na tržištu rada	Mladi od 15 - 18 godina u školama u kojima se provode programi	Nacionalna	Nositelj: MZOS Suradnici: JLPS, škole	2014.-2015.	EUR 6.014.706,00
28) Razvoj novih kurikulum za obrtnička zanimanja	- razviti nove nastavne planove i programe za stjecanje strukovnih zanimanja i programa za provođenje šegrtskih ispita temeljenih na ishodima učenja, posebice u skladu s potrebama na lokalnom i regionalnom tržištu rada i u gospodarstvu	Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (od 15 do 19 godina)	Nacionalna	Nositelj: MINPO Suradnici: MZOS, škole, HOK, HGK	2014.-2016.	EUR 300.000
29) Obrazovanje za obrte - stipendije učenicima u deficitarnim obrtničkim zanimanjima	-osigurati stipendije za učenike srednjih strukovnih škola koji se obrazuju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima kako bi se povećala atraktivnost struke budući da kompetencije stečene tijekom strukovnog obrazovanja jamče stjecanje specifičnih znanja i vještina u funkciji profesionalnog razvoja, poduzetništva i razvoja kompetencija	Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 15-19): - Akademска godina 2014/15: 350 stipendija za učenike koji upisuju deficitarna obrtnička zanimanja - Akademска godina 2015/16: 400 stipendija za učenike koji upisuju deficitarna obrtnička zanimanja - Akademска godina 2016/17: 400 stipendija za učenike koji upisuju deficitarna obrtnička zanimanja	Nacionalna	Nositelj: MINPO Suradnici: predstavnici poslodavaca i radnika (socijalni partneri)	Ožujak 2014: Objava detaljnih programa Postupno širenje između 2014-2017 Puna implementacija planirana za 2017	EUR 2000/učenik/godišnje 2014/15 = 700.000 EUR 2015/16 = 800.000 EUR 2016/17 = 800.000 EUR UKUPNO = 2.300.000
30) Naukovanje za obrtnička zanimanja	-poticati male poslodavce da sudjeluju u obrazovanju učenika pružanjem potpore, kako bi se pridonijelo	Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 15-19): - Akademска godina 2014/15: 500 učenika koji se školjuju u	Nacionalno	Nositelj: MINPO Suradnici: predstavnici poslodavaca i radnika (konzultacije o planiranju programa)	Ožujak 2014: Objava detaljnih programa Postupno širenje	EUR 3000/student/year 2014/15 = 1.500.000 EUR

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
	stjecanju vještina i razvoju društvenih i poduzetničkih kompetencija za obrtnička zanimanja	deficitarnim obrtničkim zanimanjima - Akademска godina 2015/16: 550 učenika koji se školuju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima - Akademска godina 2016/17: 550 učenika koji se školuju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima		Poduzeća i pružatelji strukovnog obrazovanja (provedba)	između 2014-2017 Puna implementacija planirana za 2017	2015/16 = 1.650.000 EUR 2016/17 = 1.650.000 EUR UKUPNO = 4.800.000

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
31) Uspostava sustava podrške poslodavcima i pružateljima obrazovanja u organizaciji kvalitetnih programa učenja na radnom mjestu (stažiranja, naukovanja i pripravnštva)	<ul style="list-style-type: none"> - podržati mentorstva u shemama učenja na radnom mjestu u okviru srednjoškolskog strukovnog obrazovanja; - podržati mentorstvo u shemama učenja na radnom mjestu u okviru visokog obrazovanja; - podržati mentorstva u shemama pripravnštva; - pilotirati sustave podrške za provođenje učenja na radnom mjestu u sustavu obrazovanja; - pilotirati sustave podrške za provođenje učenja na radnom mjestu nakon završetka formalnog obrazovanja (pripravnštva na otvorenom tržištu ili unutar MAPZ-a); - provesti istraživanja o mogućnostima poslodavaca za provedbu učenja na radnom mjestu <p style="text-align: center;">- interes za razmjenom iskustva -</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poslodavci koji primaju naučnike učenika/studenata unutar srednjoškolskog strukovnog obrazovanja; - Poslodavci koji primaju studente u okviru visokog obrazovanja: - Poslodavci koji primaju pripravnike na otvorenom tržištu ili unutar MAPZ-a; - Socijalni partneri, županijski ogranci strukovnih komorskih organizacija, organizacija civilnog društva. <p>Krajnji korisnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 15-19 godina) - Nezaposlene mlade osobe u dobi od 15 do navršenih 30 godina 	Nacionalna/ regionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: MZOS, MINPO, HZZ, socijalni partneri, HOK, HGK, HUP	2015-2018	EUR 5.000.000,00
SAMOZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO						
32) Potpora učeničkim zadugama i vježbovnim tvrtkama te studentskim inkubatorima na fakultetima	<ul style="list-style-type: none"> - promicati i poticati stvaranje poduzetničke kulture mladih potičući studentske zadruge i vježbovne tvrtke i studentske inkubatore na sveučilištima - simulirati osnivanje i poslovanje trgovачkih društava, - poticati stjecanje poduzetničkih vještina na 	<ul style="list-style-type: none"> Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 14-18): - Akademска godina 2014/15: najmanje 40 učeničkih zadruga i / ili vježbovnoj tvrtki - Akademска godina 2015/16: najmanje 40 učeničkih zadruga i / ili vježbovnoj tvrtki - Akademска godina 2016/17: najmanje 40 učeničkih zadruga i / ili vježbovnoj tvrtki 	Nacionalna	Nositelj: MINPO Suradnici: srednje strukovne škole i fakulteti	Ožujak 2014: Objava detaljnih programa Postupno širenje između 2014-2017 Puna implementacija planirana za 2017	EUR 3000/učenička zadruga ili vježbovna tvrtka /godišnje EUR 15.000/studentski inkubator/godišnje učenička zadruga/vježbovna tvrtka: 2014/15 = 120.000 EUR 2015/16 = 120.000

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
	praktičan način koji će se kasnije moći primijeniti u vlastitom poduzeću	Studenti (u dobi od 18 do 25): - Akademска godina 2014/15: najmanje 10 studentskih inkubatora - Akademска godina 2015/16: najmanje 10 studentskih inkubatora - Akademска godina 2016/17: najmanje 10 studentskih inkubatora				EUR 2016/17 = 120.000 EUR UKUPNO EUR = 360.000 Studentski inkubator: 2014/15 = 150.000 EUR 2015/16 = 150.000 EUR 2016/17 = 150.000 EUR UKUPNO EUR = 450.000 SVEUKUPNO EUR = 810.000

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
33) Aktivnosti pomoći samozapošljavanju	<ul style="list-style-type: none"> - pružiti podršku samozapošljavanju i poduzetništvu za oko 1000 osoba pružanjem identifikacije, informiranja, podrške u razvoju poslovnog plana i programa praćenja - stimulirati mlade za samozapošljavanje davanjem subvencija za razdoblje od 12 mjeseci te podržati i pratiti u sklopu poslovnog inkubatora - interes za razmjenom iskustva - 	<p>Mladi do navršenih 30 godina koji su zainteresirani za samozapošljavanje</p> <p>Oko 1.500 mladih osoba u dobi od 15 do navršenih 30 godina</p>	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS, MINPO, HOK, HGK	2014.-2016.	EUR 7.200.000,00
MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA - MAPZ						
34) Promicanje snažnijeg uključivanja mladih do navršenih 30 godina u MAPZ	<p>Aktivnost 1. Subvencije i naknade za korisnike shema (postojeća aktivnost)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sufinancirati zapošljavanje osobe mlađih od 30 godina, koji su registrirani kao nezaposleni <p>Aktivnost 2. Programi javnog rada za mlade</p> <ul style="list-style-type: none"> -aktivirati mlade u uslugama u zajednici kroz programe javnih radova -omogućiti stjecanje vještina putem kratkoročnog zapošljavanja/ plasmana (do 12 mjeseci) <p>Aktivnost 3. Podrška stjecanju prvog radnog iskustva mladih u svojem zanimanju</p> <ul style="list-style-type: none"> - omogućiti podršku mlađoj osobi koja nema radno iskustvo i/ili nema iskustvo u svojoj struci za ulazak na tržište rada - stručno ospozobljavanje se 	<p>Aktivnost 1. Oko 3000 mlađih iz 15 do 30</p> <p>Aktivnost 2. Oko 3000 mlađih osoba od 15 do 30 godina, koji su: <ul style="list-style-type: none"> -dugotrajno nezaposlene osobe (najmanje 6 mjeseci i više) -ranjive skupine -mladi s posebnim vještinama kako bi pomogli razvoju neke OCS </p> <p>Aktivnost 3. Oko 11.000 mlađih osoba: <ul style="list-style-type: none"> -do 25 godina bez obrazovanja ili sa srednjom stručnom spremom; -do 30 godina sa završenom visokom obrazovanju </p> <p>Aktivnost 4. Oko 3.000 mlađih osoba u dobi od 15 do 30</p>	Nacionalna/ Regionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS	2014.-2016.	<p>Aktivnost 1. EUR 9.690.000,00</p> <p>Aktivnost 2. EUR 11.100.000,00</p> <p>Aktivnost 3. EUR 49.500.000,00</p> <p>Aktivnost 4. 4.800.000,00</p> <p>UKUPNO EUR 75.090.000,00</p>

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
	<p>provodi kod poslodavca, poslodavac osigurava mentora i prima nadoknadu za obvezne doprinose, dok se korisniku isplaćuje novčana pomoć</p> <p>Aktivnost 4. Potpore za zapošljavanja i obrazovanja - omogućiti obrazovanje orijentirano na tržište rada pomoći kao pomoć povećanju razine kvalifikacije mladih, osobito mladih koji ispadaju iz srednjoškolskog obrazovanja i mladih s niskom i neodgovarajućom razinom obrazovanja</p>					
35) Provedba vanjskog vrednovanja programa obrazovanja i ostalih MAPZ	-evaluirati učinke MAPZ-a	N/A	Nacionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS	2014.-2017.	EUR 200.000,00
IZGRADNJA KAPACITETA						
36) Treninzi, razvoj kapaciteta i tehnička podrška dionicima na lokalnoj razini	<p>-poticati daljnji razvoj partnerstva i aktivnosti na lokalnoj razini</p> <p>-razviti najmanje 8 akcijskih planova za zapošljavanje mladih</p> <p>- LEDI (lokalne inicijative za zapošljavanje razvojnih inicijativa)</p> <p>- poticati rast zaposlenosti u hrvatskim županijama kroz pripremu i provedbu inovativnih lokalnih razvojnih inicijativa za zapošljavanje</p> <p>- u partnerstvu pružiti podršku lokalnim dionicima za definiranje, stvaranje, olakšavanje i provedbu lokalnih politika zapošljavanja i politika razvoja ljudskih potencijala (kako je definirano Strategijom razvoja ljudskih</p>	N/A	Regionalna	Nositelj: HZZ Suradnici: MRMS	2014.-2016.	EUR 2.000.000,00

Naziv reforme / inicijative	Ključni ciljevi	Ciljna skupina, uključujući i broj osoba koje se uključuju (ako je moguće)	Razina	Naziv i uloga institucije koja je nositelj i pripadajući suradnici	Vremenski rok za implementaciju	Trošak implementacije, ukoliko je moguće
37) Promicanje uključivanja i izgradnje kapaciteta dionika za pružanje podrške kvalitetnog mentorstva i razvoja poslova za mlade	potencijala) - ojačati kapaciteta socijalnih partnera i komorskih organizacija za rad sa svojim lokalnim / regionalnim / uredima - osnažiti potporu poslodavcima (s naglaskom na malo i srednje poduzetništvo) od strane nadležnih komorskih udruga i udruga poslodavaca - raspraviti kvalitetno mentorstvo i ponudu kvalitetnog posla između dionika - interes za razmjenom iskustva -	-strukovne organizacije/komore; -udruga poslodavaca; -sindikati; - poslodavci.	Nacionalna/ Regionalna	Nositelj: MRMS Suradnici: HZZ, socijalni partneri, strukovne organizacije/komore, poslodavci	2014.-2016.	EUR 2.000.000,00

3. Financiranje Garancije za mlade

Tijekom prvog razdoblja 2014.-2015. Hrvatska će dodijeliti fondove IZM-a (Inicijativa za zapošljavanje mladih) mjerama aktivne politike zapošljavanja usmjerenе na osobe između 15 i 29 godina (zajedničko zapošljavanje i samozapošljavanje, finansijska pomoć za obrazovanje i strukovno osposobljavanje i javne radove) i djelomično obrazovanju i poduzetništvu (financiranje kontinuiranog obrazovanja za učenike koji su završili dvogodišnje i trogodišnje strukovne programe, prijevoz i udžbenici za socijalno ugrožene učenike i stipendije u strukovnom obrazovanju i naukovaju).

Sredstva ESF-a koristit će se za jačanje HZZ-a, nevladinog sektora, socijalnih partnera i komora kako bi surađivali s mladima - jačanjem sustava profesionalnog usmjeravanja i sustava nadzora potreba tržišta rada razvojem inovativnih pristupa u aktivaciji NEET skupina, razvojem lokalnih akcijskih planova zapošljavanja mladih i razvojem sustava podrške stručnom osposobljavanju, shemama učenja na radnom mjestu, naukovanja itd. Udio ESF-a za skupine mladih u novom programskom razdoblju od 2014. do 2020. godine iznosi 66,35 milijuna eura.

Većina akcija financirat će se novim programskim razdobljem, ali neke od akcija financirat će se preostalim sredstavima IPA i "mini" ESF programskega razdoblja (2007. - 2014.). Potrebna sredstva namirit će se uz udio nacionalnog proračuna od najmanje 15% za svaku inicijativu, a za aktivne mjere tržišta rada za 2014. i 2015. godinu iz nacionalnog je proračuna osigurano dodatnih 5,53 milijuna eura.

Budući da će provedba biti postupna, nema sveukupne procjene cijele finansijske strukture ali za 2014., 2015. i 2016. godinu iznosit će otprilike 150 milijuna eura. Treba uzeti u obzir da Hrvatska još uvijek nije predala završene Operativne programe za višegodišnji finansijski okvir 2014.-2020., što otežava precizniju procjenu finansijskog okvira nekih postupaka. Prilagodbe će se vršiti usporedno s provedbom Plana primjene, ali unutar iznesenih procjena. Kako bi se usporedili troškovi i koristi provedbe predloženog Plana implementacije Garancije za mlade, provest će se cost-benefit analiza do kraja lipnja 2014.

Tablica 3: Financiranje Garancije za mlade

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
PLANIRANE REFORME										
1) Usvajanje Zakona o mladima	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2) Usvajanje Nacionalnog programa za mlade za razdoblje 2014-2017	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3) Uspostava registra ljudskih potencijala	2014-2016	262.000,00 € /ESF/	39.000,00 €	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
4) Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere	2014.-2015.	12.750,00 €	2.250,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A
5) Osnivanje centra za cjeloživotni razvoj karijere - 'CISOK'	2014.-2016.	1.062.500,00 €	187.500,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
21) Usvajanje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
22) Uspostava sustava praćenja i analize tržista rada	2016-2018	850.000,00 € /ESF/	150.000,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A
23) Razvoj usluga za mlade pri HZZ-u	2014-2016	1.700.000,00 €/ESF/	300.000,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A
PLANIRANE INICIJATIVE										
6) Informiranje javnosti, dionika i korisnika	2014 - 2016	637.500,00 € /ESF/	112.500,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A
7) Informiranje mladih koji ulaze na tržiste rada	2014 - 2016	340.000,00 € /ESF/	60.000,00 €	/	/	/	/	/	/	
8) Uspostava sustava praćenja NEET osoba	2014 - 2015	850.000,00 € /ESF/	150.000,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A
9) Socijalne inovacije u aktivaciji mladih osoba	2015	3.400.000,00 €/ESF/	600.000,00 €	/	/	/	325	325	750	N/A
10) Osnajivanje mreže regionalnih info-centara za mlade	2014-2017	/	524.564,00 € (4 m KN)	/	/	/	/	/	/	N/A
11) Osnajivanje udruga mladih i za mlade za rad s mladima	2014-2017	/	524.564,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
		(4 m KN)								
12) Aktivacija kroz kulturne sadržaje (Ruksak /pun/ kulture)	2014-2020	2.000.000,00 €/ESF/	300.000,00 €	/	/	/	1000 učenika	1000 učenika	2000 učenika	N/A
13) Trening savjetnika za mlade za razvoj karijere	2014-2016	21.250,00 € /ESF/	3.750,00 €	/	/	/	30	70	100	EUR 250/ po osobi
14) Uspostava sustava e-savjetovanja o razvoju karijere	2014-2016	232.517,50 € /ESF/	41.032,50 €	/	/	/	/	/	70	N/A
15) Pružanje usluga profesionalnog usmjeravanja za učenike u srednjem strukovnom obrazovanju	2014-2015	1.912.500,00 €/ESF/	337.500,00 €	/	/	/	15000	15000	30.000	EUR 75/po osobi /godišnje
16) Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama	2014-2016	4.000.000,00 €/ESF/	/	/	/	/	/	/	/	N/A
17) Financiranje nastavka obrazovanja za učenike koji su završili dvogodišnje i trogodišnje strukovne programe	2014-2020	3.500.000,00 €/YEI/	/	/	/	/	/	/	3.500	EUR 1000/po osobi /godišnje
18) Jačanje ključnih kompetencija u STEM i ICT	2015 - 2020		/	/	/	/	/	/	30.000	EUR 200/po

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
područjima za osobe koje su završile srednjoškolsko obrazovanje s ciljem upisa u studijske programe u STEM i ICT području		7.200.000 € /YEI/							(6000 per year)	osobi/godišnje
19) Razvoj i uvođenje programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja na temelju standarda kvalifikacija u Registru HKO-a	LOT I 2016-2020	30.000.000,00 € /ESF/	4.500.000 €	/	/	/	/	/	/	LOT I – 40 grant shema godišnje/150.000 EUR po grant shemi
	LOT II – 2017-2020	12.800.000,00 € /YEI/	/	/	/	/	/	/	16.000	LOT II – 800 EUR/po korisniku
20) Razvoj i provedba priprema za polaganje ispita državne mature	2015 - 2020	14.300.000 € /YEI/	/	/	/	/	/	/	36.000	400 € po osobi/godišnje
24) Osnaživanje sustava informiranja o tržištu rada	2014-2016	21.250,00 € /ESF/	3.750,00 €	/	/	/	50	50	100	N/A

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
25) Razvoj klubova za zapošljavanje mladih	2014 – 2015	1.275.000,00 €/ESFI/	225.000,00 €	/	/	/	/	/	2270	EUR 660/osoba
26) Pružanje prilike nezaposlenim mladima koji napuštaju obrazovanje - obrazovanje za mlade bez ili s niskim kvalifikacijama	2014 – 2016	2.060.000,00 €/YEI/ 425.000,00 € /ESFI/	75.000,00 €	/	/	/	/	/	1600	EUR 1.600,00
27) Uvođenja suvremenih i inovativnih sadržaja u nastavu u strukovnim školama	2014-2015 (OP ESF 2007-2013)	5.112.500,10 €	902.205,90 €	/	/	/	/	/	/	
28) Razvoj novih kurikulum za obrtnička zanimanja	2014-2016	255.000 € /ESF/	45.000	/	/	/	/	/	/	

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
29) Obrazovanje za obrte - stipendije učenicima u deficitarnim obrtničkim zanimanjima	2014-2017 (ukupno)	2.300.000,00 €/YEI/	/	/	no	/	/	/	1150	EUR 2.000 godišnje
	2014-2015	700.000,00 €	/	/	no	/	/	/	350	
	2015-2016	800.000,00 €	/	/	no	/	/	/	400	
	2016-2017	800.000,00 €	/	/	no	/	/	/	400	
30) Naukovanje za obrtnička zanimanja	2014-2017 (ukupno)	4.080.000,00 €/YEI/	/	/	/	/	/	/	1.600	EUR 3.000 godišnje
	2014-2015	1.500.000 €	/	/	/	/	/	/	500	
	2015-2016	1.650.000 €	/	/	/	/	/	/	550	
	2016-2017	1.650.000 €	/	/	/	/	/	/	550	
31) Uspostava sustava podrške poslodavcima i pružateljima obrazovanja u organizaciji kvalitetnih programa učenja na radnom mjestu (stažiranja, naukovanja i pripravnštva)	2015 - 2017	4.250.000,00 €/ESF/	750.000,00 €	/	Nije definirano	Nije definirano	/	/	750	N/A
32) Potpora učeničkim zadrugama i vježbovnim tvrtkama te studentskim inkubatorima na fakultetima	2014-2017	688.500,00 €/ESF/	121.500,00 €	/	/	/	/	/	150	EUR 3.000 godišnje za studentsku zadrugu

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
										EUR 1500 za studentski inkubator

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
33) Aktivnosti pomoći samozapošljavanju	2015.-2016.	3.700.000,00 €/YEI/ 2.975.000,00 €/ESFI/	525.000,00 €	/	/	/	500 750	500 750	1000 1500	EUR 1500/ po osobi EUR 3800/po osobi /godišnje
34) Promicanje većeg uključivanja osoba do 30 god. u MAPZ	2014/2016	4.690.000,00 €/YEI/ 4.250.000,00 €/ESFI/	750.000,00 €	/	/	/	/	/	3000	EUR 3800 /po osobi/godišnje
		6.100.000,00 €/YEI/ 4.250.000,00 €/ESFI/	750.000,00 €	/	/	/	/	/	3000	EUR 3700 /po osobi /6 mjeseci
		26.750.000,00 €/YEI/ 19.337.500,00 €/ESFI/	3.412.500,00 €	/	/	/	/	/	11000	4500 EUR/po osobi/godišnje
		2.800.000 €/YEI/ 1.700.000,00 €/ESFI/	300.000,00 €	/	/	/	/	/	3000	Obrazovanje za nezaposlene/1.600 EUR/po osobi
35) Provedba vanjskog vrednovanja programa obrazovanja i ostalih MAPZ	2014.-2017.	170.000,00 €	30.000,00 €	/	/	/	/	/	/	N/A
36) Treninzi, razvoj kapaciteta i tehnička podrška dionicima na lokalnoj razini	2014 - 2016	1.700.000,00 €/ESF/	300.00000 €	/	/	/	/	/	/	N/A

Naziv reforme/inicijative	Godine za koje je planirano financiranje	Izvori i razine financiranja					Br. planiranih korisnika (kada je primjenjivo)			Trošak po korisniku (kada je primjenjivo)
		EU/ESF/YEI	Nacionalni proračun, uključujući sufinanciranje	Područno/ Lokalno financiranje	Troškovi poslodavaca	Drugo (specificirati)	Muško	Žensko	Ukupno	
37) Promicanje uključivanja i izgradnje kapaciteta dionika za pružanje podrške kvalitetnog mentorstva i razvoja poslova za mlade	2014 - 2016	1.700.000,00 € /ESF/	300.00000 €	/	/	/	/	/	/	N/A

4. Nadzor i kontinuirana nadogradnja shema

Rezultati i indikatori ishoda za cjelokupnu implementaciju YEI sredstava (Inicijative za zapošljavanje mladih) kako su utvrđeni unutar ESF OP 2014-2020 u sklopu IP 8.5 su:

Zajednički i specifični programski rezultati:

- Nezaposleni korisnici koji su završili YEI intervencije
- Nezaposleni korisnici koji su primili ponudu za zapošljavanje, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravnštvo u zadanim roku
- Uključeni u zapošljavanje, uključujući samozapošljavanje, u roku od 6 mjeseci po izlasku iz sheme

Zajednički i specifični programski indikatori ishoda:

- Mlađi od 25 godina
- Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene(DN)
- Nezaposleni/DN mlađi koji su uključeni u pripravnštvo, naukovanje i druge sheme učenja na radnom mjestu
- Mlađi 15-29

Provđbu MAPZ-a nadzirat će HZZ koji ima bazu podataka svih registriranih nezaposlenih osoba, kao i utvrđenu suradnju s REGOS-om koji s HZZ-om vrši mjesečnu razmjenu podataka o zaposlenim osobama. Neaktivne NEET osobe pratit će se temeljem procedura koje će biti utvrđene u sklopu jedne od predviđenih mjer. Uključivanje mladih u sheme MAPZ-a prati se na tjednoj i mjesecnoj osnovi. Praćenje provedbe mjera u sustavu obrazovanja radit će MZOS, dok će mjerne usmjerene na poduzetništvo mladih te naukovanje pratiti MINPO. UZUVRH vršit će nadzor ishoda za korisnike uključene u mjerne koje provode OCD-i, no dio će vršiti i MSPM putem redovnih godišnjih izvještaja o radu udruga mladih i za mlade. Ishodi za preostale sheme financirane putem strukturnih fondova EU pratit će se putem MIS-a, a nadzor će vršiti MRMS kao upravljačko tijelo za provedbu i upravljanje ESF-a. Savjet GzM sastajat će se kvartalno kako bi se osigurala nesmetana provedba svih mjera i kako bi se vršilo redovito praćenje. MRMS će kao koordinacijsko tijelo pripremati sveobuhvatna godišnja izvješća o provedbi svih mjera i aktivnosti prikupljanjem izvještaja svih nositelja mjera.

Tablica 4.1: Planirane procjene za (ne finansijski aspekt) strukturnih reformi

Naziv reforme	Očekivana promjena	Način na koji će promjena biti mjerena	Izvor provjere / planirane evaluacije
1) Usvajanje Zakona o mladima	-osnaživanje opće pozicije mladih i izgradnja politika utemeljenih na prijašnjim iskustvima u tom području	Ankete, evaluacije, istraživanja	Godišnje izvješće o postignutom napretku
2) Usvajanje Nacionalnog programa za mlađe za razdoblje 2014-2017	-doprinos dalnjem osnaživanju mladih u svim aspektima njihovog života	Godišnja evaluacija o postignutom napretku	Godišnja izvješća o praćenju
3) Uspostava registra ljudskih potencijala	-moći predvidjeti znanja i vještine koja su potrebna na aktualnom tržištu rada	Pronalazak željenog zaposlenja i smanjenje strukturne nezaposlenosti	Registar HZZ-a, ankete o tržištu rada, ankete poslodavaca
4) Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere	-promicanje razvoja cjeloživotnog vođenja karijere i poboljšanje kvalitete vođenja	Udio u obrazovanju odraslih	Izvješće o napretku
5) Osnivanje centra za cjeloživotni razvoj karijere - 'CISOK'	-promicanje razvoja cjeloživotnog vodstva karijere i podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja	Broj posjetitelja, udio u obrazovanju odraslih	Potpisna lista
21) Usvajanje Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije	-odgovoriti na dinamične promjene u društvu, ekonomiji i kulturi -suočavanje sa izazovima novih tehnologija te izazovima koje nose ekološki i populacijski (starenje stanovništva) trendovi -udovoljiti izazovima ograničenih kadrovskih i materijalnih izazova koji se moraju iskoristiti na najbolji način -predvidjeti dugoročne trendove i biti spreman na prilagođavanje novim trendovima	Odbor za praćenje (Strategijom je planirana njegova uspostava)	Izvješća o praćenju
22) Uspostava sustava praćenja i analize tržišta rada	- moći predvidjeti znanja i vještine koja su potrebna na postojećem tržištu rada	Pronalazak željenog zaposlenja i smanjenje strukturne nezaposlenosti	Registar HZZ-a, ankete o tržištu rada, ankete poslodavaca

Tablica 4.2: Planirane procjene inicijativa i finansijskih aspekata reformi

Naziv inicijative/reforme	Ciljna skupina (ili slično)	Ciljna skupina (ili slično) obuhvaćena	Ishod za ciljnu skupinu	Izvor provjere
6) Informiranje javnosti dionika i korisnika	22 Područna ureda HZZ-a	22 Dana karijera će se organizirati (svaki u jednom Područnom uredu)	Broj mlađih osoba koji se je informirao o zanimanjima potrebnima na tržištu rada.	Evaluacijska lista, Izvješća, uključujući medijska izvješća. Napravljene web stranice.
7) Informiranje mlađih koji ulaze na tržište rada	21.000 mlađih će sudjelovati u MAPZ-	Oko tisuću mlađih osoba	35 po aktivnosti	Evaluacijske Liste Izvješća
8 Uspostava sustava praćenja NEET osoba	Mladi u NEET statusu (oko 16% neaktivnih mlađih u dobi od 15-25, + neodređen broj 25-29)	Neaktivne NEET osobe	Smanjenje broja registriranih NEET osoba Utvrđivanje broja NEET osoba	Izvješća
9) Socijalne inovacije u aktivaciji mlađih osoba	Mladi u NEET status (oko 16% neaktivnih mlađih u dobi od 15-25, + neodređen broj 25-29). Velik dio NEET osoba pripada ranjivim skupinama.	Oko 750 NEET osoba.	Broj mlađih osoba uključen na tržište rada (uključujući re-aktivacijske radionice u sklopu Garancije za mlade)	Evaluacijske Liste Izvješća
10) Osnaživanje mreže lokalnih i regionalnih info-centara za mlade	Mladi koji prebivaju u području aktivnosti regionalnih info centara za mlade	Mladi koji dolaze u regionalne centre za mlade u svrhu informiranje o obrazovanju i potencijalnom zapošljavanju.	Broj mlađih ljudi uključen u obrazovni sustav i broj zaposlenih mlađih ljudi koji se informirao u centrima za mlade	Izvješća o rezultatima provedbe programa/projekata
11) Osnaživanje udruga mlađih i za mlade za rad s mladima	Mladi koji prebivaju u području aktivnosti regionalnih info centara za mlade. Udruge civilnog društva nisu poslodavci ili dio obrazovnog sustava	Mladi koji nisu u sustavu obrazovanja i nisu zaposleni. Oni će sudjelovati u programima mlađih i za mlade. Udruge civilnog društva ne smiju biti dio obrazovnog sustava niti poslodavci,	Broj mlađih ljudi uključen u obrazovni sustav i mlađih koji se zaposlio po završetku programa održanog u organizacijama civilnog društva.	Izvješća o rezultatima provedbe programa/projekata
12) Aktivacija kroz kulturne sadržaje (Ruksak /pun/ kulture	Učenici u srednjoškolskom obrazovanju, posebno učenici iz ranjivih skupina te u nerazvijenim regijama	Oko 2000 učenika	Prevencija od pada u NEET status, aktivacija za nastavak obrazovanja	Registrar HZZ-a Potpisna lista
13) Trening savjetnika za mlade za razvoj karijere	565 savjetnika HZZ-a	100 LLCG savjetnika i savjetnika za mlade će biti trenirano	Poboljšati usluge za mlađe/povećati broj korisnika LLCG-a za 50%.	Potpisna lista
14. Uspostava sustava e-savjetovanja o razvoju karijere	81 savjetnik Zavoda za profesionalno usmjeravanje	70 savjetnika HZZ-a će biti uključeno u taj trening	86% savjetnika HZZ-a za profesionalno usmjeravanje će biti podučavano savjetovanju putem Interneta.	Izvješće o projektu Potpisna lista
15) Pružanje usluga profesionalnog	Broj učenika u toj profesiji (135.930)	HZZ predviđa da će moći pružiti ovu uslugu za 30 000 učenika	Broj učenika koji su sudjelovali u profesionalnom usmjeravanju za srednje strukovno obrazovanje	Izvješće o vođenju karijera Registrar HZZ-a

Naziv inicijative/reforme	Ciljna skupina (ili slično)	Ciljna skupina (ili slično) obuhvaćena	Ishod za ciljnu skupinu	Izvor provjere
usmjerenja za učenike u srednjem strukovnom obrazovanju			45% treba pronaći posao/pripravnštvo/staž/ nakon završetka škole. 50% učenika četverogodišnjih tehničkih škola će nakon srednje škole upisati fakultet.	Registar HAZMO-a Registar MZOS-a
16) Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama	učenici / studenti koji pripadaju ugroženim skupinama (djeca/ učenici /studenti romske nacionalne manjine, učenici /studenti s invaliditetom, s problemima u ponašanju i/ili poteškoćama u učenju)	Bit će definirano kasnije.	Broj korisnika u nepovoljnem položaju u ciljanim obrazovnim uslugama (npr. broj učenika s teškoćama u razvoju koji su dobili posebno ciljane stručne potpore)	MIS
17) Financiranje nastavka obrazovanja za učenike koji su završili dvogodišnje i trogodišnje strukovne programe	Mladi od 15-19 koji napuštaju redovno obrazovanje	Bit će definirano kasnije. (planirano: oko 3.500 učenika u razdoblju od 2014-2020)	Završavanje srednjoškolskog obrazovanja; Zapošljavanje ili učenje na radnom mjestu; nastavak obrazovanja u višem stupnju	MZOS
18) Jačanje ključnih kompetencija u STEM i ICT područjima za osobe koje su završile srednjoškolsko obrazovanje s ciljem upisa u studijske programe u STEM i ICT području	Mlade osobe u dobi od 18-29 koji su završili srednjoškolsko obrazovanje, ali nisu upisani u tercijarno obrazovanje , mlade osobe koje su napustile sustav visokog obrazovanja u STEM i ICT području	Broj studenata upisanih u matičnim i ICT područjima za akademsku godinu 2013 - 2014 je 19794. Broj osoba koje su napustile obrazovanje u prvoj godini studija je 6000 u prosjeku za protekle 4 godine	Broj studenata ostaju u obrazovanju; nastavljaju obrazovanje na višoj razini	MZOS
19) Razvoj i provedba programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja na temelju standard kvalifikacija u Registru HKO-a	LOT II - Svi NEET mladi (18 - 29) zainteresirani za nastavak obrazovanja na višoj razini	Broj polaznika upisanih po razvijenom programu za vrednovanje ne-formalnog i informalnog učenja (16000 polaznika upisanih u 200 razvijenih programa u četiri godine)	Broj mladih NEET osoba s boljim mogućnostima za zapošljavanje (kompetencije i kvalifikacije ostvarene u kraćem vremenskom razdoblju); nastavak obrazovanja u višoj razini	MZOS
20) Razvoj i provedba priprema za polaganje ispita državne mature	Svi mladih u dobi od 18 do 30 godina koji su završili trogodišnje ili četverogodišnje strukovne programe, koji nisu upisani u visoko obrazovanje	Mladi koji nisu u sustavu obrazovanja ili zaposleni, koji su završili trogodišnje ili četverogodišnje strukovne programe, uključeni u obrazovni sustav po završetku mature	Broj polaznika koji ostaju u obrazovanju: nastavak obrazovanja u višoj razini	MZOS

Naziv inicijative/reforme	Ciljna skupina (ili slično)	Ciljna skupina (ili slično) obuhvaćena	Ishod za ciljnu skupinu	Izvor provjere
23) Razvoj usluga za mlađe pri HZZ-u	22 Područna ureda HZZ-a / Ukupni broj mlađih osoba do 30 u Hrvatskoj	Centri za zapošljavanje mlađih planiraju se uspostaviti u područnim uredima HZZ-a	Broj mlađih koji su primili usluge Svi mlađi registrirani nezaposleni (15 do 30) primili uslugu. 22 centara za zapošljavanje mlađih uspostavljena	Baza HZZ-a
24) Uspostava sustava informiranja o tržištu rada (LMIS)	565 savjetnika za zapošljavanje	Očekuje se da će obuku proći 100 savjetnika HZZ-a.	Broj savjetnika HZZ-a osposobljenih za korištenje LMIS sustava porastao za 18% / LMIS pojačan i dalje razvijati	LMIS baza podataka Potpisne liste
25) Razvoj klubova za zapošljavanje mlađih (Job-Clubs)	Mlađe osobe do 30 suočene s teškoćama pri ulasku na tržište rada LM - oko 82.500 mlađih Uspostavljeno 29 klubova za zapošljavanje mlađih	2.270 mlađih osoba obučenih za aktivno traženje posla	50% korisnika pronašlo zaposlenje / pripravnički staž / vježbeništvo/ naukovanje 3% mlađih nezaposlenih suočenih s teškoćama uključeni u Job Club aktivnosti	Potpisne liste
26) Pružanje prilike nezaposlenim mlađima koji napuštaju obrazovanje - obrazovanje za mlađe bez ili s niskim kvalifikacijama	12,717 mlađih osoba bez ili s najnižom razinom obrazovanja registriranih na HZZ-u i mlađi koji rano napuštaju školovanje	Predviđa se da će se pružiti mogućnost za do 1600 mlađih koji rano napuštaju školovanje i mlađih osoba bez ili s najnižim stupnjem obrazovanja	Najmanje 50% mlađih koji rano napuštaju školovanje informirani o nastavku obrazovanja i osposobljavanja / 13% (1600) mlađih osoba bez ili s najniže razine obrazovnog nastavio školovanje ili osposobljavanje	Baza HZZ-a
27) Uvođenja suvremenih i inovativnih sadržaja u nastavu u strukovnim školama	Učenici koji pohađaju novorazvijene / revidirane programa strukovnog obrazovanja	Bit će definirano kasnije.	Broj učenika upisanih u strukovne škole koje su se razvile nove školske kurikulume (Školske nastavne planove koji sadrže inovativne mogućnosti usmjerene na povećanje kompetencija učenika - naglasak je na praktičnim vještinama)	MIS
28) Razvoj novih kurikuluma za obrtnička zanimanja	Učenici u srednjeg strukovnog obrazovanja (u dobi od 15-19 godina)	Do provođenja ove mjere predviđeno je dosegnuti do oko 24.000 učenika u školama korisnicama	Zadržan broj učenika koji završavaju obrazovne programe za deficitarna obrtnička zanimanja	Godišnja izvješća iz Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASO) i / ili MZOS
29) Obrazovanje za obrte - stipendije učenicima u deficitarnim obrtničkim zanimanjima	Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 15-19): - Akademска godina 2014/15: 350 stipendija za učenike koji upisuju deficitarna obrtnička zanimanja - Akademска godina 2015/16: 400 stipendija za učenike koji upisuju deficitarna obrtnička zanimanja - Akademска godina 2016/17: 400 stipendija za učenike koji upisuju deficitarna obrtnička zanimanja	Provođenjem ove mjere predviđeno je uključiti 1.150 učenika u obrazovanje za deficitarna obrtnička zanimanja.	Zadržan broj učenika koji završavaju obrazovne programe za deficitarna obrtnička zanimanja	Godišnja izvješća iz Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASO) i / ili MZOS
30) Naukovanje za obrtnička zanimanja	Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 15-19): - Akademска godina 2014/15:	Provođenjem ove mjere predviđeno je uključiti 1.600 učenika u obrazovanje za deficitarna obrtnička zanimanja.	Povećan broj naukovanja u malim i srednjim poduzećima u obrazovnim programima za deficitarna obrtnička	Godišnja izvješća iz Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASO) i / ili MZOS

Naziv inicijative/reforme	Ciljna skupina (ili slično)	Ciljna skupina (ili slično) obuhvaćena	Ishod za ciljnu skupinu	Izvor provjere
	<p>500 učenika koji se školju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akademска godina 2015/16: 550 učenika koji se školju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima - Akademска godina 2016/17: 550 učenika koji se školju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima 		zanimanja.	
31) Uspostava sustava podrške poslodavcima i pružateljima obrazovanja u organizaciji kvalitetnih programa učenja na radnom mjestu, (stažiranja, naukovana i pripravnštva	<ul style="list-style-type: none"> - Poslodavci koji primaju naučnike učenika/studenata unutar srednjoškolskog strukovnog obrazovanja; - Poslodavci koji primaju studente u okviru visokog obrazovanja; - Poslodavci koji primaju pripravnike na otvorenom tržištu ili unutar MAPZ-a; - Socijalni partneri, županijski ogranci strukovnih komorskih organizacija, organizacija civilnog društva. <p>Krajnji korisnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 15-19 godina) Nezaposlene mlade osobe u dobi od 15 do navršenih 30 godina 	<p>Provedbom ove mjere predviđeno je dosegnuti oko 800 krajnjih korisnika.</p> <p>U najmanje 300 poduzeća ispitane potrebe za obavljanje mentorstva - za učenje na radnom mjestu</p> <p>Najmanje 200 poduzeća uključeno u sheme učenja na radnom mjestu (pripravnštva, vježbeništva).</p> <p>Najmanje 100 mentora u malim i srednjim poduzećima opremljeno za provedbu kvalitetnih shema.</p>	<p>Poboljšana kvaliteta programa učenja na radnom mjestu (dugoročni utjecaj, ne može se procijeniti u okviru ovog zahvata);</p> <p>Povećan broj educiranih/kompetentnih mentora (ukupno i unutar određenog tipa učenja na radnom mjestu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvrte/ poslodavci čiji mentori sudjeluju u nekoj od shema primaju pripravnike/naučnike (najmanje 40% nakon 6 mjeseci); - preporuke o podršci učenju na radnom mjestu unutar obrazovnog sustava razvijene i raspravljene unutar kompetentnih tijela - preporuke o podršci učenju na radnom mjestu na otvorenom tržištu ili unutar MAPZ-a razvijene i raspravljene unutar kompetentnih tijela 	Godišnja izvješća iz Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASO) i / ili MZOS MRMS MIS
32) Potpora učeničkim zadrugama i vježbovnim tvrtkama te studentskim inkubatorima na fakultetima	<p>Učenici u srednjem strukovnom obrazovanju (u dobi od 14-18):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akademска godina 2014/15: najmanje 40 učeničkih zadruga i / ili vježbovoj tvrtki - Akademска godina 2015/16: najmanje 40 učeničkih zadruga i / ili vježbovoj tvrtki - Akademска godina 2016/17: najmanje 40 učeničkih zadruga i / ili vježbovoj tvrtki <p>Studenti (u dobi od 18 do 25):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akademска godina 2014/15: najmanje 10 studentskih inkubatora - Akademска godina 2015/16: 	<p>Uvođenjem ove mjere predviđeno je uključivanje oko 6.000 učenika u srednjim školama te 200 studenata na fakultetima.</p>	Broj članova učeničke zadruge ili studentskih Inkubator je stečena znanja i vještine kao ključne kompetencije za poduzetništvo i samozapošljavanje.	Godišnje izvješće o učeničkim zadrugama koje primaju potporu.

Naziv inicijative/reforme	Ciljna skupina (ili slično)	Ciljna skupina (ili slično) obuhvaćena	Ishod za ciljnu skupinu	Izvor provjere
	najmanje 10 studentskih inkubatora - Akademска година 2016/17: najmanje 10 studentskih inkubatora			
33) Aktivnosti pomoći samozapošljavanju	120,958 (prosječno u 2013.) mlađih nezaposlenih osoba prijavljenih na HZZ, ovisno o kriterijima za odabir unutar svake mjere HZZ-a (trajanje registracije, radno iskustvo i sl.)	Broj mlađih osoba predviđenih za ovu intervenciju je 1.000. Predviđeni broj osoba uključenih u mjere unutar ove intervencije je 1.500	1000 mlađih osoba primilo pomoć za samozapošljavanje / Broj korisnika s razvijenim planom poslovanja povećana je za 40% Najmanje 85% mlađih osoba samozaposleno šest mjeseci nakon primitka subvencija za samozapošljavanje Najmanje 75% mlađih poduzetnika još uvijek radi 1 godinu nakon primitka subvenciju	Baza HZZ-a Popis osoba Baza HZZ-a HZMO
34) Promicanje snažnijeg uključivanja mlađih do 30 godina u MAPZ	Aktivnost 1. Subvencije i naknade za korisnike shema (postojeća aktivnost) Aktivnost 2. Programi javnog rada za mlađe Aktivnost 3. Podrška stjecanju prvog radnog iskustva mlađih u svojem zanimanju Aktivnost 4. Potpore za zapošljavanja i obrazovanja	Aktivnost 1. 120,958 (prosječno u 2013.) mlađih nezaposlenih osoba prijavljenih na HZZ, ovisno o kriterijima za odabir unutar svake mjere HZZ-a (trajanje registracije, radno iskustvo i sl.) Aktivnost 2. 120,958 (prosječno u 2013.) mlađih nezaposlenih osoba prijavljenih na HZZ, ovisno o kriterijima za odabir unutar svake mjere HZZ-a (trajanje registracije, radno iskustvo i sl.) Aktivnost 3. 120,958 (prosječno u 2013.) mlađih nezaposlenih osoba prijavljenih na HZZ, ovisno o kriterijima za odabir unutar svake mjere HZZ-a (trajanje registracije, radno iskustvo i sl.) Aktivnost 4. 120,958 (prosječno u 2013.) mlađih nezaposlenih osoba prijavljenih na HZZ, ovisno o kriterijima za odabir unutar svake mjere HZZ-a (trajanje registracije, radno iskustvo i sl.)	Aktivnost 1. Predviđeni broj osoba uključenih u mjere unutar ove intervencije je 3.000 Aktivnost 2. Predviđeni broj osoba uključenih u mjere unutar ove intervencije je 3.000 Aktivnost 3. Predviđeni broj osoba uključenih u mjere unutar ove intervencije je 11.000 Aktivnost 4. Predviđeni broj osoba uključenih u mjere unutar ove intervencije je 3.000	Aktivnost 1. 75% mlađih zaposleni nakon završetka subvencija za zapošljavanje Aktivnost 2. 25% mlađih zaposleno nakon što je završio javni rad Aktivnost 3. 45% mlađih zaposleno nakon primitka subvencije za zapošljavanje i ospozobljavanje Aktivnost 4. 35% mlađih zaposleno nakon primitka subvencije za zapošljavanje i ospozobljavanje

Naziv inicijative/reforme	Ciljna skupina (ili slično)	Ciljna skupina (ili slično) obuhvaćena	Ishod za ciljnu skupinu	Izvor provjere
35) Provedba vanjskog vrednovanja programa obrazovanja i ostalih MAPZ	Sve mjere APZ	N/A	N/A	HZZ evaluacijski izvještaj
37) Treninzi, razvoj kapaciteta i tehnička podrška dionicima na lokalnoj razini	13 regija / ukupni broj mladi do 30 godina u Hrvatskoj.	Razvoj akcijskih planova predviđeno je za 13 regija koje se još nisu razvile Akcijske planove za mladi.	Razvijene i implementirane nove mјere sukladno potrebama na lokalnom/regionalnom tržištu rada	HZZ popis Akcijskih planova
38) Promicanje uključivanja i izgradnje kapaciteta dionika za pružanje podrške kvalitetnog mentorstva i razvoja poslova za mlade	Ispostave i podružnice predstavnika poslodavaca, sindikata i komorskih strukovnih organizacija; Lokalni poslodavci. Ukupni broj mladi do 30 godina u Hrvatskoj.	Izgrađeni kapaciteti ispostava i podružnica u svim regijama za davanje relevantnih informacija o GzM i podršku poslodavcima.	Kapaciteti izgrađeni za pružanje kvalitetne podrške poslodavcima na lokalnoj razini za razvoj shema učenja na radnom mjestu i stvaranje poslova.	Evaluacijski izvještaji Medijska izvješća, uključujući on-line aktivnosti

